Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Haftalık Siyasi Gazete • Sahibi: Hikmet Kıvılcımlı • Yıl : 1 — Sayı : 22 30 Mart 1971 Salı • Fiyatı: 100 Kuruş

Egemen güçler yeni oyunlar peşinde:

'REFORM' ATI!..

Nihat Erim kabinesi nihayet ilân edildi. Ve bir hafta içinde programını açıklayacak. Burjuva basınının ortalığı toza dumana katan sansasyonlarından, birtakım sözümona «devrimci» yazarların ileri - geri spekülâsyonlarından kurtularak meseleye serinkanlı olarak baktığımızda şunları görüyoruz.

12 MART MUHTIRASINI KİMLER VERDİRDİ?

12 Mart'da kuvvet komutanlarının muhtıra girişiminde başlıca rolü radikâl subaylar oynamışlardı. Hatırlarsak, muhtıra, mevcut bunalımdan A.P. iktidarını ve parlâmentoyu suçlu buluyor ve reformların yapılması gereğini ağırlıkla işliyordu.

Finans - kapital ile tefeci - bezirgân - hacıağa ittifakının politik iktidar kadrosu olan AP ile egemen sınıfların yedek kadroları durumundaki diğer burjuva partilerinin el birliğiyle teşkil ettikleri tutucu parlamento koalisyonu bertaraf ediliyordu.

FİNANS - KAPİTALİN OYUNLARI

Radikal ve reformist unsurların tabandan gelen baskısıyla gerçekleşen 12 Mart girişimi, şüphesiz ki finans - kapitali telâşa düşürüverdi. Ve muhtıradan sonra Ankara'da yoğun bir mücadele geçmeğe başladı.

İlk olarak, Cumhurbaşkanını ziyarete giden «Komuta Konseyine», Jandarma Komutanı da dahil edildi. Oysa muhtırayı imza verenler arasında Jandarma Komutanı bulunmuyordu.

Daha sonra Cevdet Sunay bir mesaj yayınladı. Bu mesaj ile muhtıra arasında derin ayrılıklar vardı. Birincisi, muhtıra doğrudan doğruya AP'yi ve parlamentoyu hedef aldığı hâlde, mesaj «aşırı uçları» hedef almaktaydı. Aşırı uçlar de-

(Devamı 6. Sayfada)

Dış Yorum

GERÇEKLEŞMİYEN İTALYAN DARBESİ

1967 21 Nisan günü Yunanistan'da «Prometheus» plânı adı verilen bir darbeyle emperyalist kuklası faşist cunta iktidara gelmişti. Darbenin, NATO çerçevesinde, Amerika tarafından plânlandığında kimsenin şüphesi yoktur. Birkaç hafta sonra yapılacak seçimlerde anti-emperyalist bir çizgiye gelmiş bulunan merkez ve sol partilerin yüzde yüz seçimleri kazanacağı anlaşılınca, Amerika hazırda beklettiği plânlardan biri olan «Prometheus»u yürürlüğe koyup, Yunan halkına rağmen askerî diktatörlüğü işbaşına getirdi.

Son günlerde buna benzer bir plânın, daha uygulama imkânı bulunamadan, İtalya'da da ortaya çıktığı görüldü. Plân bu sefer «Antarktik» adını alıyor. Daha önce faşist darbe teşebbüsüyle ilgili bazı tutuklamalar olmuştu. Son olarak İtalyan «L'Espresso» dergisi ele geçirdiği plânları açıkladı.

«L'Espresso; plânı, İtalyan Silâhlı Kuvvetleri sorumlularının hazırlamadığını, fakat belgenin Silâhlı Kuvvetleri ve bu kuvvetlerin hareket yeteneklerini ince ayrıntılarına kadar bilen biri tarafından kaleme alınmış olabileceğini ileri sürmektedir.» (Cumhuriyet, 26.3.1971).

İnce ayrıntıları en az İtalyan komutanları kadar bilen kim olabilir? İtalya'nın bütün silâhlı kuvvetleri, bizim gibi, — ve tabiî Yunanistan gibi, — NATO emrinde. NATO demek Amerika demek olduğuna göre, «Antarktik» plânının da gene «Made in U.S. Amerika» marka olduğu yüzde yüz.

«Plân, önce, kentlerdeki solcu yöneticilerin tutuklanmasını, telefon bağlantısının kesilmesini, daha sonra da sanayi bölgelerinin kuşatılmasını ve aynı anda Roma üzerine yürünmesini öngörmektedir.» 36 saat süreceği tahmin edilen plânda: «Haritalar, askerî harekâtın, özellikle Kuzey İtalya ile batı kıyılarını kapsayacağını göstermektedir.» (C. 20/3).

Hedef belli. Hedef: «sanayi bölgeleri», yâni İtalyan işçi sınıfı ve «solcu yöneticiler», yâni o sınıfın liderleri. Yunanistan'da da öyle olmuştu. Özellikle işçi sınıfı liderleri, yıllarca zindanlarda tutuklu kaldılar ve hâlâ da tutuklu bulunmaktadırlar.

Türkiye'de de birkaç yıldan beri aynı CIA plânının her aybaşı nasıl uygulanmak için tezgâhlandığı ve sonra bir türlü göze alınamadığı bilenlerce anılsa gerektir.

Dünya jandarması Amerika'nın, aynı plânı bütün geri ülkelerde uygulamaya kalkması, fakir milletler arasında bazı benzer durumların olduğunu ortaya koymaktadır.

İTALYA'NIN DURUMU

İtalya, yalnız Yunanistan'a değil, bir bakıma bize de benzemektedir. Türkiye'de nasıl Doğu Anadolu çok başka bir çağda yaşıyorsa ve ülkenin hemen hemen bütün sanayi vb. zenginlikleri Batı'da toplanmışsa, İtalya'da da durum aynıdır. Yalnız orda: Doğu-Batı değil de, Kuzey-Güney söz konusudur. Kuzey İtalya ileri, zengin. Güney geri ve fakir.

İtalyan sanayiinin % 70 den fazlası kuzeyde toplanmıştır. Güneydeki işçilerin ücreti, kuzeydeki işçilerin eline geçenin yarısından azdır. Kuzeyde insanca barınmıya elverişli evler tüm evlerin % 85 i olduğu hâlde, bu oran güneyde % 17 dir. Son çeyrek yüzyıl içinde fakir ve işsiz güneylilerden 6 milyonu kuzeye göçmüştür.» (The Economist, 20.3.1971).

(Devamı 5. Sayfada)

YAZISIZ

İPSD KONGRESİ

İşsizlik - Pahalılık raporu

İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneğinin III. Kongresi 28. 3. 1971 Pazar günü İstanbul'da TÖS salonunda yapılmıştır.

İŞSİZLİK ve PAHALILIK konularında kısa birer durum yargılaması olarak kongreye sunulan raporu okuyucularımıza sunuyoruz:

İŞSİZLİK

Türkiye'de İşsiz'lerin sayısı en büyük Devlet sırrı olarak saklanır. Yabancı ülkelere yarım milyon insanımız işsizlikten kaçabilip gitmiştir. Bunlar, geride bekliyen 1 milyon işsizin içinden seçilmiş, yahut rüşvetle yolunu bulmuş talihli işsizlerimizdir.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'na yüzde kaç işsizin gidip kayıt edildiği bilinemez. Ancak gitme cesaretini gösterip de kaydolabilenlerin rakamları ilginç bir gidiş gösterir. İşçi Bulma Kurumu'na her ay sonu kayıtlı işsizlerin sayısı:

1964	yılı ortalama	23.507
1969	» »	39.040
1970	» 1. ayında	40.002
1970	» 3. »	62.785
1970	» ilk 6 ayında	206.057

Demek 1964 - 69 arası 5 yılda, işsizliğin artış temposu her ay sonunda 100 iken 169 olmuştur. O hesapça, Türkiye'nin tümü için her yıl işsizlik yüzde 14 artmaktadır. Bu durum Parababaları düzeninin Türkiye'de nasıl vatandaşı geçim köklerinden yolup attığını gösterir.

İş Bulma Kurumu'nda ortalama iş istiyenlerle iş bulanların durumu gene bilinen 2 yıl için şöyledir:

	1964	1969
İş isteyenler	40.014	47.954
İşe yerleştirilenler	26.164	29.622
İş bulma yüzdesi	% 64	% 61

Demek 5 yıl içinde Kuruma kayıtlı olup ta iş bulamıyanlar % 36'dan % 39'a çıkmıştır. Çalışacak insanımızın, baş vurup kayıt edildikten sonra bile iş bulma şansı 5 yılda artmamış, % 3 eksilmiştir. Her yıl Türkiye vatandaşının iş bulma şansı % 0,6 düşmektedir.

Bu durum, geçim kökleri kazınıp büyük işsizler ordusu içine atılan yurttaşlarımıza, gerek Antika (Tefeci - Bezirgân) Parababalarının, gerekse Modern (Finans - Kapital) Parababalarının iş ve ekmek bulmak için nasıl kılını kıpırdatmadığını, tam tersine her gün biraz daha gözü doymazca vatandaşın iş, ekmek kazanma ve geçim olanaklarını elinden koparıp aldığını gösterir..

Köyden, Kasabadan, kentten işsiz kalıp ta büyük şehir sokaklarında ekmek aramıya koşan yurttaşlarımızın yarısı sokakta aç kalıyorlar. Bunlara her medenî ülkede bir lokma ekmek ve barınacak bir çatı altı gösterilir. Bizim Parababaları «Çağdaş uygarlık düzeyi» nde kimseden geri kalmış görünmemek için ne yaparlar?

Bir yol, işsize bir lokma ekmek vermek gibi yardımları aklının kıyıcığına bile uğratmaz. Yalnız hamamın namusunu kurtarmak için sözde Barındırma Yurtları açar. Onlara «Workers Shelters» diye bir de alafranga Amerikanca ad takar. Bu Barındırma Yurtları'nın birkaç rakamlı istatistiklerine şöyle bakıvermek, insanlarımızla ve dünya ile nasıl en pis alaturka alay edildiğini öğrenmiye yeter.

Barındırma Yurtları, 35 milyon nüfuslu Türkiye'de kaç tanedir, hele kaç işsizi barındırır? AP'nin iktidara tek başına konmadığı 1964 yılı ile 5 yıllık müslüman ve Süleyman AP iktidarının Nurcu 1969 yılı arasındaki değişikliğe bakalım:

	Barındırma Yurt sayısı	Geceliyen İşçi sayısı
1964 yılı	6	7648
1969 yılı	3	1980
5 yılda azalış	% 50	% 74

Bu rakamlara gülünür mü, ağlanır mı? Koskoca Türkiye'de, Parababaları Paşalarla koalisyonda iken 6 tanecik Barındırma Yurdu var; AP şartsız kayıtsız İktidarı alınca onu da çok görüyor: Yarı yarıya indiriyor. 6 Yurt yerine 3 Yurt bırakıyor. Acep daha büyük Yurtlar mı açmış? Geceliyen işçi sayısından belli: Yurt sayısı % 50 azalıyor, Barınan işçi sayısı % 74 azalıyor. Ve sürüyle bezirgân Partileri bu düzeni hem de halkın önünde

• Devamı 6. sayfada

ŞAPA OTURTULAN PARLAMENTARİZM

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Bugünlerde pek çok şeyler şapa oturdu. Bunların en ilginci: Parlamentarizm'in şapa oturuşudur. Gerçekte ne de direniyor. Çabalama kaptan, ben gidemem, diye diye...

1 — Cilveli Çifte - İktidar (Diyarşi)

Diyarşi (Çifte-İktidar) başlıyor. Bir yanda (Parlamento + Partiler), öbür yanda (Devletbaşkanı + Ordu) karşı karşıya geldiler. Birbirlerine, Fuzuli ile Sevgilisi arasında geçen ilişkinin «şiirini» okuyorlar :

«Ben ana hayran
«Ol cama tırman
«Mütekeddir: Ben ondan, Ol benden...
«Ben ana Mihnet, Ol bana gussa:
«Müteneffir Ben ondan, Ol benden.»

Böyle çelişkili karasevdalar, çökkün Şark'ın yalnız Kişi'lerinde değil, Toplumlarında da kaçınılmaz olur. Hem birbirilerine bayılırlar, hem birbirlerini bulsalar bir kaşık suda boğarlar. Partiler Parlemento'dan, Devlet başkanı Ordu'dan bir parca olduklarına göre, Türkiye'de Çifte-İktidar ortada duruyor: Parlemento mu ağır basacak, Ordu mu?

2 — Batı'da «Parlamentarizm» Elma Şekeri

Parlemento kimdir? 1971 yılı Uluslararası Finans-Kapital'in halk denilen çocuklara yalattığı elme şekeridir. Emperyalist Metropollarda (Anayurtlarda) Kodaman Parababalığı (Finans-Kapital), dünyayı Sermaye ihracıyla soyup sovana çevirdikçe, tekelinde tuttuğu AŞIRI-KÂR (surprofit) ganimetine dayanıyor. O AŞIRI-KÂR'dan bir parçacığını, Emperyalizm denilen kurtlu elmanın üzerine incecik bir yalabuk şeker zarı olarak sıvıyor. Halk denilen çocuğa :

«İşte bu Kızılelma senin, diyor. Tat ta bak ne tatlı»

diyor ve çocuğun cebindeki son meteliğini de tırtıklamak için, ağzını burnunu o boyalı şeker zarı ile bulayıp, bulaştırarak, - Halkımızın hoş deyimi ile: «Şafiî köpeğine çeviriyor.» Uluslararası Parababaları elinde Parlamentarizm böyle basit bir çocuk oyunu'dur.

Dikkat edelim. Her zaman söyleriz: Batıcı Parababalığı elinde bir AŞIRI-KÂR olmasa, ondan bir parçacığını özellikle İşçi sınıfı içinden yetiştirdiği Aristokrat Amele tabakası denilen Küçükburjuvazinin en modern ve en rezil satılık çeşidine yalatmasa ve işçi sınıfını o yoldan kendi çapul arabasına bağlamasa, Parlamentarizm oyununu kimseye, hele kendi geniş işçi ve halk yığınlarına hiç bir zaman yurttutturamazdı. Beş on yirmi yıl İşçi Sınıfı içinden ayrıcalıklılara yüksekçe bir «Yaşama standardı» sağla: ardından 10 milyonlarca insanı Emperyalist bunalım ve savaşlarla kır, öldür. Düzen bu. Parlemantarizm elma şekerinin içindeki zehirli, kan kusturucu meyva rejimi bu. Onun, artık en ileri Emperyalist Anayurtlarında bile ipliği pazara çıktı.

3 — Birinci Büyük Millet Meclisi

Ya bizde Parlamentarizm kimlerin tekelinde? Mustafa Kemal Paşa hayâle kapılacak kişilerden değildi. Türkiye'yi «Çağdaş Uygarlık Düzeyi»ne çıkarmakçın «Sermaye» makanizmasına inanmıştı. Ama, 1. Millî Kurtuluş Savaşında Ordu olmasa, Sermaye'nin, Kompradorlar cıngarı: İttihatçı-İtilâfcı yırtınmalarıyla ülkeyi bir Emperyalist sömürgesi yapacağını görmüş, eliyle tutmuştu.

«Sermaye makanizması» denilen şeyin adına «Kapitalizm»mi denir? İlk Büyük Millet Meclisi demeçlerinde: Emperyalizme de, Kapitalizme de ağız dolusu sövüldü. Öyleyse, hem Kapitalizme söven, hem bir Sermaye makanizmasını kuran düzen nasıl olabilirdi? Ordu ile... Sermaye, halka etkili olabilmek için Parlamantarizm mi istiyordu? Olur. Paşa'nın kaç tâne güvenilir Subay'ı varsa, hepsinin üniformaları, Savaş biter bitmez çıkarıldı. Başta Paşa'nın olmak üzere hepsine Smokinler, kırlangıç kuyruklu Redingotlar giydirildi. Memleketin şurasında burasında 3-4 yıl arayla çalışan «Seçim» davul zurnaları şölenlerinde gösterilen adaylar, Silindir şapkalarını giyip Ankara'daki Sultanî çatısı altında toplandılar.

Parlamanto mu istediniz Baylar? İşte size: Büyük Millet Meclisi. I. Kurtuluş Savaşı günlerinde bu Meclis'in «Manzarası» biraz vahşiyce mi görünüyordu? Doğrudur. Bir kaç, plâvın içinde karabiber kabilinden, Patrik Atenagoras'tan heybetli Şıh, Aşiyret Reisi, İlmiyye Patriyarkı (Babahan'ı) ile yan yana; hemen hepsi I. Emperiçin cep dolu. Beller kemerle sıkık. Bacaklar getr pantolonlu. Bu Mepus Bey yahut Yedeksubayı cin gibi «Kalpaklılar». «Askerî»den bozma, yakası açık, «Hâki» (Toprak rengi: Savaşta araziye uygun (!) giysi. Göğüsler fişeklikler, Paşanın emrinde, ha deyince İstiklâl Mahkemesinde adam asar, yahut cephede düşmana karşı çıkar «Avcı kıyafetli» tedbil gezen askerlerdir.

4 — Tek-Parti Parlamentarizmi

Sivil Sermaye o manzaradan ürkse haklı. «Asri» (Çağdaş) Parlamento kılığı için Ankara'dan İstanbul'a müşteriler, İstanbul'dan Ankara'ya «Tüccar terzi» ler az mı aktı? Ve «Sermaye» hazretlerinin sinirine dokunmıyacak bir sivil Parlamentarizm görüntüsü sağlandı. Ancak Meclis'in içinde Ordu oturuyordu, «ne gerek.» Arasıra sevimli Anadolu boğazıyla oy'a baş vurulurdu :

«— Gabl'idenler (Kabul edenler)?
«— Gabl'itmiyenler?

Ve ardından, öyle istenmişse, hemen:

«— Gabl'idilmiştir!»

gelirdi. Bu kanun'un onaylanıp onaylanmıyacağı, ilkin kara kalpağın yanlamasına mı, önlemesine mi durduğuna göre belli olurdu. Sonra ona da hacet kalmadı. «Seçim» le kimin Meclise gireceği önceden belliydi. Yanlışlık olamazdı. Parlamento, Paşa'nın öğürtlediği kıyasıya askercil disiplinli çarklardan kurulmuş bir makineydi.

CHP'nin «Tekparti» çağında Parlamentarizm bu idi. Ordu'nun ruhu Meclis'te tebdil gezip bağdaş oturuyordu. Daha mı az demokrattı o Tekpartili CHP Parlamentarizmi, yoksa daha mı çok? Bunu tartışmıyoruz. Yalnız biliyoruz. O zaman da Meclis'in adı gene Büyük Millet Meclisi idi ve Büyük Millet Meclisi'nin demokrasiciliğinden şüphe edenin, alimallah gözü patlatılırdı! Seçim ise, işte «Seçim». Parlamento ise, işte Meclis. Demokrasi ise, kimin haddine Demokrasi'ye yan bakmak?

Bu bir çeşit Tarihsel Devrimler'den sonra gelen, Gaazi'lerin egemen sınıflı Topluma geçit döneminde kurdukları Devlet biçimli bir «Askercil Demokrasi» geleneği miydi? Olabilir. Ona Tekparti Parlamentarizmi denebilirdi. Tekparti Parlamentarizminin, hiç değilse, kendine göre daha az saçma bir mantığı vardı. Bir yol Devlette: (Yasama-Yargılama-Yürütme) üçüzlüsü, «Güçleri Ayırtlama» (Tefrik'i Guvâ) kargaşalığı yoktu. Her üç yetki T.B.M.M'nin kişiliğinde; T.B.M. Meclisi de Paşa'nın kişiliğinde birleşikti. Burjuvazinin pısırıklığı, Sosyal Sınıf çelişkilerinin kütlüğü bunu olasılaştırıyordu. «Kemalist İnkılâplar» o ortalıkta yürütüldü. «Aşırı-Kâr» gene yoktu ama, Aşırı Uçlar da yoktu. Hiç değilse, yokedilebilmiş sayılıyordu.

5 — Çok - Parti Parlamentarizmi

Çokparti Parlamentarizmi, o mantığı bozdu. Daha doğrusu «zor oyunu bozdu» 1925 tenberi, CHP'nin Tekparti Parlamentarizminin kanadı altında palazlanıp, CHP'nin önce beynini, sonra yüreğini, ve en sonunda etini kemiğini kemirip yiyerek fena hâlde semiren Parababalığı (Finans-Kapital), Antika çağlardan kalma, Askercil Demokrasi gelenekli Tekparti «vesâyet» ine Suğdıcılığına artık isyan

(Devamı 5. sayfada)

Ankara Mitinginde binlerce kişi yürüdü

Ankara'da Devrimci ve Yurtseverlerin Büyük Mitingi :

«KAVGAMIZ ZAFERE KADAR SÜRECEKTİR»

27 Mart cumartesi günü Ankara'da Dev-Genç, Türkiye Özel Yüksek Okullar Federasyonu, (TÖYOF), İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği (İPSD), Üniversite Asistanları Sendikası (ÜNAS) ve çeşitli devrimci öğrenci kuruluşlarının katıldığı büyük bir miting yürüyüş yapılmıştır.

Binlerce yurtsever bu mitingde «reformcu» hükümetlik uyarıyı yapmışlar ve halkımızı sömüren, baskı ve zulüm altında tutan emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı yürütülen devrimci mücadeleye azimle devam edeceklerini bildirmişlerdir.

Öte yandan, konuşmacılar halkımızın içinde bulunduğu sömürü ve tahakkümü vurgulayarak, yurdumuzu kasıp kavuran işsizlik ve pahalılığın sorumlusunun emperyalizm ve onun yerli ortağı olan egemen sınıflar olduğunu söylemişlerdir.

Sömürü ve haksızlığı protesto eden devrimci - yurtseverler, ayrıca, Anayasa Mahkemesinin özel okulların devletleştirilmesi yolunda aldığı kararın hükümet tarafından kısa zamanda yerine getirilmesini ve özel okul ağalarına hiç bir para ödenmemesini istemişlerdir.

Dev-Genç Genel Başkanı Ertuğrul Kürkçü, yaptığı konuşmada, Dev-Genç'in daha önce ileri sürdüğü talepleri gerçekleştirmeyen bütün hükümetlerin karşılarında devrimci gençliği bulacaklarını tekrar hatırlatmıştır.

IPSD adına konuşan bir işçi arkadaş da «bacağı çarşafa dolaşmış bir zümrenin, kaç gün yaşayacağı bilinmez bir hükûmete dertlerimizi anlatmağa gelmedik» diyerek, halkımızın işsizlik ve pahalılık cehenneminden ancak işçi sınıfımız ve yoksul köylülerimizin kuracağı «halk iktidarı» ile kurtulabileceğini söylemiştir.

Konuşmalardan sonra yapılan yürüyüş, yol boyunca halkın sevgi gösterileriyle karşılanmıştır. Yürüyüşçüler, «zam, zam, zam, ucuzluk ne zaman?» «Süleyman içeri, devrimciler dışarı» sloganları ile Gürsel meydanında devrimcilerin andını hep bir ağızdan tekrarladıktan sonra miting sona ermiştir.

VURUCU GÜÇ

Özgüç sırasında İşçi Sınıfı yanına Proletarya Aydınları diye özel bir bölük Devrimci koyduk. Bu ne demektir?

Önce «koyduk» derken, sanki «biz», yâni şu satırların yazarı, kendi karihasından, yâni sübjektif (kimsenecil) aklından, —bütün Küçükburjuva ülemâsının pek moda ettikleri esnaf deyimi ile,— bir katkı uydurmuş gibi anlaşılmasın. Bu çok feci bir yanılgı olur.

Eğer özellikle Türkiye'nin ve benzerlerinin Devrim Tarihçeleri içinde: dün Burjuva Devrimcileri, bugün Proletarya Aydınları adıyla anabileceğimiz bir bölük devrimciler olayı bulunmasa idi, bizim öyle bir deyime kalkışmamız, en hafifinden, düpedüz ütopi (kuruntu) olurdu. Böyle bir bölük insan Türkiye'de vardır, gerçekliktir. Bize düşen o gerçek olayın Teorik kavranılışı ve yorumu olur.

Türkiye'de Genç Osman'danberi, oportunistlerin «Tepeden inme» diye kötülemeye yeltendikleri bir «Yukarıdan» etkili ilericilik ve devrimcilik eylemcileri vardır. Onun benzerlerini Batı'da, hattâ Deli Petro tipiyle Rusya'da da görürüz. Daha çok doğuş halindeki Burjuvazinin özlemleri yönünde bir gelişim sayılabilir. Özellikle Tarihcil Devrim gelenek - görenekleriyle kurulmuş toplumlarda bu eğilim daha başlıbaşına bir anlam taşır.

Türkiye'nin en az Tanzimat'tan beri geçmiş devrimcil olaylarına bakalım. Antika «İlmiyye - Seyfiyye» ikilisinden özellikle «Seyfiyye» ye karşılık düşen, tek sözcükle Ordu: hep düzenlice ileri devrimci aksiyon vurucu gücü olmuştur, ve olmaktadır. Bu bir «tesadüf» veya «şans» değildir. Osmanlılık «400 arslandan» (Engels'in «Askercil Demokrasi» dediği) Göçebe Savaşçıların (cengaver Gaaziler, Savaş İlb'lerinin) kurdukları ve 500 yıl güttükleri bir toplumdur.

Türkiye'nin gerek ekonomik temel, gerek üstyapı sosyal (sınıf, hukuk, politika, idare, kültür ve ilh.) ilişkileri kesintisiz 500 yıl «400 aslan» gelenek - göreneği ile (yürütülmüştür. Toplumun geniş tabanı: uçsuz bucaksız «Çiftçi» denilen «Reâyâ» (güdülenler) Temel ve Üstyapı ilişkilerinde yalnız pasif ağırlıkları ile şu veya bu yana akarak, tarihin gidişini belirlendirmişlerdir. «Memleket» denilen varlıkta Güdücü (çoban), hep o «400 arslan» gelenek - görenekli ve Osmanlı argosunca «Sahib'ül Erz» (Yerin - Sahibi) adı verilen güçler olmuştur.

«Sahib'ül Erz»ın asıl anlamını biliyoruz. O, sonradan Tefeci - Bezirgân vurgunu ile soysuzlaştırılmış «yerin mülkiyet sahibi» değildir. (Sahip arapça Koruyucu, Dirlik düzenci) anlamına gelir. «Sahib'ülarz: Toprağın Koruyucusu» demektir. Daha geniş anlamıyla, «Sahibülarz»: Toprak ekonomi ve politikasının dirliğini ve düzenini sağlıyan kimse demektir. Ve ilk Ülkücü İlb «Sahibülarz»lar, gerçekten feragatli, fedakâr Toprak nizamcıları olmuşlardır. Onun için, onlara en genel anlamıyla ve en öztürkçe sözcükle «Dirlikçi» adı verilmiştir.

Dirlikçi ne idi? Toprak üzerinde ne Mülkiyet (mal edinme), ne Tasarruf (işleyip yararlanma) hakkı bulunmıyan, ömrü, barışta: Toprak düzenini adâletlice korumak için; savaşta: yad düşmanların o düzeni örselemesini silâhla önlemek için, savaş eğitimi ve savaşla geçen fedâi idi. Dirlikçi'nin Şeriat ve Kanun buyrultularına rağmen sonra (Tefeci - Bezirgân sömürüsü ile) yıpranan, Kesim (Mukataa) Düzeni ile soysuzlaşan biçimi, ilk ideal, Batılılarca Şövalye tipi ile karıştırılmamalıdır.

Gerek Birinci Kuvayimilliye günlerinin, gerekse 27 Mayıs ihtilâlinin vurucu gücü olan Ordu İlb'leri, Tarihimizin o idealist Dirlikçi gelenek - göreneklerinin mümessilidir. Bilimcil Sosyalizmde: Gelenek - Görenek adıyla özetlenecek Tarihcil Üretici Güçler ile, Kollektif Aksiyon (Elbirliğiyle Eylem) İnsancıl Üretici Güçler vardır. Türkiye Devrimler Tarihinde Ordu, o 500 yıllık Dirlikçi Ülkü İlb'inin (Tarihcil Gelenek - görenek + İnsancıl Kollektif Aksiyon) güçlerine en orijinal odak olmuştur ve olmaktadır.

Niçin olan şeylerin adlarını koymıyalım. En son Birinci Millî Kurtuluş Savaşında olduğu gibi, 27 Mayıs ihtilâlinde de Sosyal Sınıfların yönünde, neredeyse bağımsızmışça görüntüler alan bir Vurucu Güç vardır. Bu Vurucu Güç, «Devleti» ve «Memleketi» koruma ve kurtarma sorumluluğunu duyan Antikâ Osmanlı «Sünûf'u Devlet»inin, (İlmiyye + Seyfiyye + Mülkiyye + Kalemiyye) diye adlanmış 4 Devlet Sınıfları'nın Tarihcil ve Sosyal kalıntısıdır. Bu olumluluk, «Kalıntı» dır diye hor görülemez. Zaten hor görene metelik vermez. Pratikte vardır. Teoride yerini ister istemez alır.

O Vurucu Güç, belirdiği gibi, en derin ve en geniş Tarih ve Toplum olanaklarına dayanır. Onun için, hem bugünkü Türkiye Toplumunun, hem dünkü Osmanlı İmparatorluğunun türlü ilişki ve çelişkileri içinde o vurucu gücün en inanılmaz canlı elemanları ve etki-tepkileri yaşamaktan kalmamıştır. Toplum içinde «Alevi» yahut «Türkmen» adlı varlıklar, Eski Osmanlı İmparatorluğundan birer parça olan özellikle Arap ülkeleri (Mısır - Cezayir - Libya - Sudan ve ilh., ve ilh.) devrimci örnekleri gözlerinizönündedir.

Vurucu Güç: gerici iktidarı, sırası gelince, bir gecede vurup düşürebiliyor. Ondan sonrası, öne geçen Özgüç'ün niteliğine kalıyor. Bu nitelik karşı - devrimci ise, vurucu gücün devrimciliği amortize edilerek güme gider, nitelik devrimci ise Sosyal Devrim yörüngesine oturabilir. Demokratik Devrim Özgücü olan İşçi Sınıfı yanına konulan Proletarya Aydınları deyimi, o devrimci vurucu güç'ün daha özel karşılığı olur. Vurucu güç: Proletaryanın kendi yapısı içine giren öncü örgüt değildir.

FİNANS - KAPİTAL VE TÜRKİYE

SORULAR - CEVAPLAR

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın İstanbul TÖS Salonunda verdiği konferansın VI. bölümü.

Sermaye ihracı konusunda da üç soru var:

Sermaye ihracı gittiği ülkede bir gelişim hızlandırır, diyor Cavit İyigün arkadaşımız.

Sonra: Türkiye'nin sermaye ihracı daha açıklığa kavuşmalıdır, diyor.

Bir de: Sermaye ihracı Finans - Kapitalin tâyin edici niteliği midir, bir aşaması mıdır? deniliyor.

Bunların üçünü bir arada cevaplandırmaya çalışayım.

Evvelâ, sermaye ihracı elbette Finins - Kapitalin tâyin edici niteliklerinden biridir. Yalnız, ilk Finans - Kapital tarifi yapılırken, yâni 1914 - 18 yıllarındaki sermaye ihraç durumuyla, bugünkü dünyada süper-emperyalist Amerika'nın bütün emperyalist sektördeki milletlere ve devletlere sermaye ihracının karakteri çok değişti. Artık Avrupa'da, demin Belçika Başbakanının o isyanını o k u d u ğ u m pasajda olduğu gibi âdeta Amerikan tehakkümüne karşı bir nefis müdafaası, direnmesi başlamış oluyor. Çünkü Amerikan sermaye ihracı, öteki ülkelerin karışıklı sermaye ihraçlarını, gerek Amerika'da, gerek dünyanın geri kalmış ülkelerinde âdeta baltalıyor. Amerikan Finans - Kapitali Türkiye'ye girdikçe, onun milyarder firmaları, İngiliz, Fransız, daha küçük Avrupa emperyalistlerinin Finans - Kapital teşebbüslerini âdeta iflâsa götürüyor. Bu durumda Türkiye'nin sermaye ihraç etmesi artık hemen hemen olanaksız kalıyor.

Finans - Kapitalin kökü, dediğimiz gibi, üretim tekeli'dir. monopol'dur. Türkiye'de bu vardır. Asalaklık, gericilik vb. elemanlar bütün şiddetiyle hüküm sürmektedir. Yalnız sermaye ihracı, ister istemez bu tarihî gereklilikle tersine dönmüştür, diyebiliriz. Yâni bize gelmiş Finins - Kapitalist, Türkiye'deki kârını dışarıya transfer etmek suretiyle, Türkiye'de kalması gereken sermayeyi dışarıya kendisi alıp kaçırıyor haydutça.

Sonra, bizim dış ticaret manivelâmız da, onu anlatmıya çalıştık. Türkiye'den her yıl milyarlarca liramızı: mümessillik hakkıydı, fatura oyunlarıydı, ve ilh. gibi döviz kaçakçılıkları, resmen suç sayılacak eylemler, işlemlerle yabancı ülkelere kaçırıyorlar. Ve orada, tabii, çeşitli yatırımlara da sahne oluyor, bu paralar.

Ana çizileriyle, Türkiye'deki sermaye ihracı üzerine, zaten söylemiştim, bunları tekrar etmekten başka ilâve edecek söz bulamadım.

★

Sermaye ihracı bir ülkede kapitalist gelişimi hızlandırır mı? E, tabii hızlandırır. Ama, bir tekelcilikle hızlandırdığı için, o memlekette daha başka neleri de hızlandırdığı Türkiye'de gözüküyor. Elbette, Türkiye'ye gelen yabancı sermaye: Türkiyede yalnız montaj sanayiini, yahut Koka Kola şerbet sanayiini, yâni Türkiyeyi sadece sömürücü tüketim endüstrisini, kendi asıl büyük sanayiinin matahlarını Türkiyeye ithal ettirmek için kurulmuş birer tuzak sanayii şeklinde yapıyor. Bu da, Türkiye'de bazı kesimlerde ufak tefek gelişimler hızlandırır ama, buna karşılık, Türkiye'nin bütün ekonomik ve sosyal yapısını dejenere eder. Netekim bugün o haldeyiz.

O yüzden, kapitalizm başka her ülkede elbette İşsizlik ve Pahalılık yaratan bir sistemdir, ama Türkiye'de bu artık kanser haline gelmiştir. Türkiye'nin Avrupa'ya yarım milyona yakın işsizi gidiyor. İçerisinde, Türkiye'de 2,5 milyyona yakın insanın işsiz kaldığı, daha çoğunun yarı - işsiz kaldığı Bakanların diliyle arasıra ağızdan kaçırılıyor.

Bütün bunların nedeni: bir memlekete yabancı Finans - Kapitalin girip, orada zehirli meyvalarını vermesidir. Böyle bir yabancı Finans - Kapital, girdiği yerde nasıl o memleketin insanlarına ekmek parası sağlıyacak endüstriyi kurmuyorsa, işsizliği müthiş şekilde arttırıyorsa, elbette o memleket insanlarının ateş pahası içinde kıvranmalarını da, başka hiç bir ülkede görülmedik ölçüde azdırıyor.

Binaenaleyh, yabancı sermaye, Türkiye'de sözde bir gelişim sağlıyormuş görünüşü altında, Türkiye'nin sağlıklı bir ekonomiye ve sosyal düzene sahip olması için gereken bütün temelleri berhava etmiş oluyor. Yâni, yaptığı iyilik ürküttüğü kurbağaya değmiyor. O açıdan sermaye ihracının bir ülkede insanca ve modern anlamıyla gelişim sağladığı söylenemez.

★

Efendim? Evet.

(Bir dinleyicinin tespit edilemiyen sözleri).

Şimdi, orda iki şey söylüyorsunuz: Birisi Lenin'in sözünü okuyorsunuz. Lenin'in sözü çok doğru. Hindistan'a ve sömürgelere bile emperyalist anavatanlar sermaye ihraç ederler. Maksatları ordaki ucuz işelinden, ucuz ham maddeden yararlanıp aşırı kâr sağlamaktır. Ama, bir de bakarsınız ki, gitmiş olan İngiliz sermayesi Hindistan'da yavaş yavaş bir direnç başlatır. Çünkü orada kendine göre (yâni normal, sıhhatli bir kapitalizm olmasa bile), bir kapitalizm gelişimine sebep olur. Ve tabii bunun tepkisi başlar. Yâni, kapitalizmin kaderi budur zaten. Daima kendi «mezar kazıcıları» m hazırlamak.

Onun gibi, sermaye ihracı da, maksadça ihraç ettiği memleketi sömürmektir, ama, orada kapitalizmi geliştirir ve onun sonucu da, o kapitalizmin anavatana karşı direnmesini gerektirir. Bunun üzerine, bu çelişki altında bugünkü manzara doğar. Onu anlatmak istiyorum.

Sizin dediğinizse, bu sözü öne sürerek, bir memlekette sermaye ihracı olmazsa Finans - Kapitalce olamıyacaktır, anlamım belirtmek gibi gözüküyor. Oysa ben, baştan sona kadar anlatmak istediğim gibi... Bir defa Finans - Kapitalin tarifini yaptım. Esas üretimden çıkar. Üretimde tekelcilik varsa, üretim alanında, Finans - Kapital doğmuş demektir.

Bir örnek verdim: bir tek banka, Türkiye ölçüsünde hemen bizim kullandığımız tüketim maddelerinin büyük çoğunluğunu yapan bütün büyük endüstriyi tekeline almış. Hatta bankaları bile: Sanayi Bankası, Yatırım Bankası gibi.. Yâni ayrıca daha küçük endüstriyi finanse eden tipleri dahi gene sinesine çekmiş. Böylece Türkiye ölçüsünde büyük, muazzam, umulmadık derecede büyük bir tek, hani «Allahü tealâ gibi bir tek» firma meydana getirmiş. Bu bir realite mi? Realite. Bu realiteye biz ne diyeceğiz? İster istemez Tekelci Sermaye diyeceğiz.

Devlet sermayesine falan girmedik. Borçların karakteristiğine girmedik. Bir de, orda ayrı fâcialar var. Ama bu böyle bir realite iken, şimdi Türkiye bu durumda iken, Amerika gibi sermaye ihraç edemiyor, hatta İngiltere gibi sermaye ihraç edemiyor diye, Türkiye'deki bu Finans - Kapital varlığını biz hiçe sayabilir miyiz? Sayarsak, kendimizi aldatırız. Çünkü, bütün olayları: Niçin uluslararası Finans - Kapitalin gelip Türkiye'ye babasının evi gibi yerleştiğini, Türkiye'yi neden bir yabancı devlet üssü haline gayet rahatlıkla getirebildiğini, neden her köyde bir Kur'an Kursu açarak, öğrenci yurtlarını zaptetmeyi en büyük kale fethetmek şeklinde Türk milletine anlattığını, ve ilh., ve ilh.. anlıyamayız.

Serbest rekabetçi kapitalizm namuslu bir kapitalizmdir, kendisine göre. Mantık sonuçlu bir kapitalizmdir. Vatanı, milleti ecnebiye satmamak savaşı yapan bir kapatilzmdır. Halbuki bizde, tam tersine: Türkiye'yi en yağdan kıl çeker gibi, kimse duymadan bütün dünya emperyalist devletlerine yumuşacık bir lokma yapıp sunmak biçiminde bir kapitalizm var. Bunun tek anlamı: uluslararası ölçüde kendi millî şerefini ve namusunu korumıyan Finans - Kapital tipinde bir sermayenin Türkiye'ye egemen olduğunu gösteriyor. Bütün bu olayları anlamamız için tek makanizma, temel açıklama maddesi: ancak Türkiye'de Finans - Kapitalin egemen oluşudur. Bunu anlatmak istiyoruz.

Bunu kavramadık mı, Finins - Kapitalin biz cüzünü alıyor ve diyoruz ki: bugün hele (yâni dün için belki) sermaye ihracı var mı, yok mu?.. Ki, İş Bankası, söyledik: daha 1930 senelerinde şubeler açmıştır. Tekel, hatta fabrikalar açmıştır. Mısır'da. şurada burda

(Devamı 8. sayfada)

EKONOMİ POLİTİK

FİYAT - GELİR SOSYAL EROZYONLARI

Millî Gelir, sâbit fiyatlarla nüfus başına 1955 yılı: 513, 1960 yılı: 601 lira düşerken, 1961 yılı ansızın 1636 liraya fırlar. Bu acaiplik, Finans-Kapitalin Resmi İstatistiklerle nasıl insafsızca oynadığını gösterir. Böyle kaygısız bir oyun içinde yönelmenin güçlüğü bellidir. 1961 yılı sâbit fiyatlarla câri fiyatlar aynı (1636) sayılmıştır.

«Üretim Faaliyet Kolları», «Câri üretim amilleri fiyatlarıyla» «Millî Gelir Zincirleme İndeksi» :

	1948	1958	1959	1960	1965
Çiftçilik	100	134,2	115	103	98,4
Gayrı sâfi Millî hasıla	100	127,2	123	106	107,2
	000	+7,0	— 8	— 3	—8,8

Bu rakamlar bir yanda tüm ülke ekonomisinin, ötede çiftçiliğin oynak ve mutsuz serüvenini açıklar. 1948 yılı Finan-Kapital her ne pahasına olursa olsun CHP vesayetinden sıyrılma hazırlığındadır. 1950 DP iktidarı azgın fiyat şahlanışını başlatır. 8 yıl sonra İndeks: Tüm ekonomi için % 27.5 ve Çiftçilik için % 34.2 artmıştır. Çiftçilik tüm ekonomiden % 7 yüksek bir kontenjan sağlamıştır. Köy yığınlarının DP politikasına oy davarı gibi akışı bu maddecil temele dayanır.

Bu ne demektir? Finans-Kapitalin şartsız kayıtsız egemenliği: kendi çıkarından çok Çiftçi»leri mi korumuştur? Hayır. Finans-Kapital, CHP'yi geniş insan yığınlarından tecrit etme yolunu tutmuştur. Bu yolda en başarılı metot: Antika Tefeci-Bezirgân Hacıağaları sosyal bir sınıf olarak kendi yanına çekmek icin Traktörlerle silâhlandırmaktı. Biliyoruz, Türkiyede Çiftçi sözcüğü «Köylü» anlamına gelmez, Köy Burjuvası anlamına gelir. Antika Köy burjuvasını Modern Köy burjuvasına çevirecek en etkili manivelâ: Traktör ve onun varattığı öteki teknik, ekonomik, sosyal değişikliklerdir.

Finans-Kapital, daralmış sosyal tabanını o yoldan Modern Çiftçiler sınıfı ile genişletmek için altta güreşen kurnaz pehlivanlık yaptı. 1957 ikinci Seçimleri de kazanıncaya dek, kullandığı müflis çiftlik sahibi Menderes ekibi kanalından, câri Üretim fiyatlarında Çiftçiliğe, öteki alanlarındakinden % 7 oranında üstün kontenjan tanıdı. Ancak bu geçici bir taktikti. Geniş kara yığınları bir yol «vur ha vur!» coşkusu ile kendi zafer arabasına bağlar bağlamaz, ne yapacağını biliyordu.

Hemen, manivelevi kendi Finans-Kapital çıkarı yönünde ağır bastırmıya girişti. Daha doğrusu: Köylere traktörlerle açılan yıldırım savaşı, aslında ve gerçekte gene Tefeci-Bezirgânlarla yeni burjuvaları Finans-Kapital hararına bağlamıştı. Ama, ikinci Seçim Zaferine değin, «Hem ve, hem vedir» havası estirilmişti. Yağmada arslan payı her zaman Finans-Kapital Kodamnlarına dilemekle beraber, Tefeci-Bezirgân sırtlanları ile Demirkırat Burjuvaları tilkilerine de epey diş kirası bağışlanıyordu.

1958 yılı son kerte oldu. Daha ertesi yıl, işler tam tersine çevrildi. Çiftçilik'in indeksi ansızın bir yılda 19,2 puvan birden başaşağı tekerlenirken, tüm Gayrı safî hasıla da ancak: 4,2 puvan düştü. Hemen hemen fiyat oyunu, çiftliği 5kat hızla alaşağı etti. Bir yıl içinde Çiftçilik indeksi artı 7 iken, tersine dönüp eksi 8 oldu. Bu tersine dönüş Menderes'in şansına tıpatıp uymuştu. 1958 «boom»u (ekonomik şişkinliği) 1959 da yarıdan çok aşağılara doğru söndü.

27 Mayıs'ın patladığı 1960 yılı, ister istemez azçok kanlı bir ayarlama yapılacaktı. Devrim'in halka şirin görünme eğilimi, kısa da olsa tarafsız hakem imiş gibi rol oynamayı gerektirdi. Gerçekte fiyat kabarışı her alanda tekerleniş gösterdi. Ama Çiftçilik'teki düşüş 12 puvan iken, Gayrı Sâfî hasılada 17 puvan oldu. 27 Mayıs bir çeşit dengelilik sağlıyordu. Ne var ki, dengede üstünlük gene Çiftçilik aleyhine kalıyordu. Gayrı Sâfî Hasıla fiyatları Çiftçilik'ten % 3 yüksek oluyordu.

Devrim'in 5. nci yılı Finans-Kapital, zafer arabasına bağladığı '«Çiftçilik»i, Devrim öncesi durumdan çok daha aşağılara katlandırmanın yolunu buldu: ondan %8.8 puvan yukarı çıktı. 1948 ile 1965 arasında Türkiye'yi kıskıvrak bağlıyan Finans-Kapital saldırısı, kendi kontenjanını toparlama % 7,2 puvan yükselttiği halde, müttefik kulu çiftçiliği 17 yılda kendisinden %8,8 puvan aşağıda alakoydu. 1948 yılı 100 olan Çiftçilik 1965 yılı 98,4 e indi. 17 yılda artmak şöyle dursun, 1,6 puvan eksildi.

Üretim faaliyet kollarının Millî Gelir içindeki nispeti yıllara göre Çiftçilik için şöyle oldu:

Yıllar	1948	1955	1960	1965
Yüzde	53	46,2	42,5	36,4

Bu gelişim, Türkiye'de Kapitalistçe sanayileşme temposunu gösterirken, Millî Gelir içinde Köyün gittikçe değer y i t i r i ş i n i de anlatır. 17 yılda Köyün Millî Gelirde payı yarıdan üçte bire doğru: % 16,6 düşmüştür. Finans-Kapitalin şartsız kayıtsız egemenliği süresince, çiftçiliğin Millî Gelirde tuttuğu yer her yıl % 1 eksilmiştir.

Köyde adam başına düşen Millî Gelir payı da öyle olur.

Adam başına Millî Gelir	1965	1960
Tüm nüfusta	513	601 lira
Köy nüfusunda	318	383 lira
	195	218 lira

Bu Resmî rakamlar aşırıca uydurmadır. Ona rağmen, Finans-Kapitalin Türkiye kırlarında en hovarda cömert davrandığı 1955-1960 —balayı yıllarında— bile, Ortalama Millî Gelirden Köye % 61-63 pay ancak düşer. Gene de Köy nüfusunun ortalama adam başına gelirden 195 ilâ 218 lira eksik pay alışı sürüp gider.

Sosyalizm tarihimizden teorik bir belge

— 6 —

TEORİ

Bir inancın besmelesi gibi tekrarlıyalım: «İnkilâpçı teorisiz inkılâp hareketi olmaz.» (Lenin: «Ne Yapmalı?»)

Bunu bize tekrarlatan şey, yukarıdaki açıklamaların mantık sonucudur. Kendi kendini tenkit yoksa, yol karanlık demektir. Tek sözle bu hal teoride geriliği gösterir. Oysa Leninizm'in formülünce, öncü teorisiz öncü pratik olamaz.

MARKS, «Hegelci Hukuk Felsefesinin Eleştirisi» etüdünde, teoriyle pratiğin şu ölümsüz özsözünü (vecizesini) veriyor:

«İyi anlaşıla, eleştiri silâhı silâhların eleştirisi yerine geçemez. Maddeci güç maddeci güçle yıkılmak zorundadır. Ancak teori de, yığınları yakalar yakalamaz, sarar sarmaz maddeci bir güç olur.»

Demek:

1 — Elbet silâh gücüyle eleştirilecek yâni silâhla yıkılacak bir maddeci zorba düşman karşısındayız. O düşmanı lâfla, kâğıtla, kitapla deviremeyiz. Silâhlarımızı eleştirirken, maksat soyut ve mutlak eleştiri, sırf tenkit için tenkit yapmak değildir: silâhları maddeci kavga için biraz daha keskinleştirmektir.

2 — Bununla birlikte hiç unutmamalı. Yığınların benimsediği bir düşünce, yığınları kımıldatan, davrandıran teorik bir force ideomotrice (harekete getiren fikir gücü) olur. O andan beri o düşünce kuru söz olmaktan çıkar, insan kudreti, «maddeci bir güç olur.»

Netekim koca ustamızın hayatı o kanaatin canlı örneği oldu. Marks, bilimsel sosyalizmin en dev yapılı teori anıtlarını dikti. Teorici olduğu halde, onu İnternasyonal işinden artık çekilerek Kapital eserini bitirmesini öğütlemiye kalkışanları kınadı. Bu öğüdü yapan en aziz dostlarından Dr. Kugelmann ile Marks'ın arası böyle açıldı. Marks sekter bir kabine teoricisi olmayı aklından geçiremiyordu.

Ancak, Marks, pratikçiliği de hiç bir vakit Lenin'in deyimi ile «Kafasız işgüzarlık» biçimine kardırmadı. Örneğin, bütün tezlerini kaleme alıp gönderdiği Cenevre Enternasyonal Kongresine kendisi gitmeye gerek görmedi. Ve teori çalışmaları için gerekli olan belgeleri ve materyelleri bulduğu British Museum'un yanında kaldı. Bilim eserini orada sürdürmeyi, işçi hareketi için daha hatırı sayılır bir emek bildiğini söyledi.

Henüz Enternasyonalleşmek üzere bulunan proletarya hareketinde boyuna «teorik temeli» dikkatle araştırdı. 18 Mayıs 1874 günü Kugelmann'a gönderdiği mektubunda o kanısını belirtti. Ve Fransızlarda görülen teori kaygısızlığına şöyle dokundu:

«Almanya'da işçi hareketinin yürüyüşü çok doyurucudur. (Avusturya'da da bu böyle). Fransa'da TEORİK TEMEL (Biz majüskülledik) yokluğu ve pratik common sense (ortak duyu: sağ duyu) pek duyulur kertededir.»

ENGELS: «Almanya'da Köylü Savaşı» eserinde, o zamanki Alman işçisinin politik dövüş yaparken gösterdiği bilinci ve başarıyı andıktan sonra, o başarıda beliren iki üstünlük nedeninden birisinin teori gücünde yattığını söylüyor. Ve teorisiz işçi hareketinin, istediği denli örgütlü olsun, Tredünyonizm yahut Kuzeyde (İngiltere'de) olduğu gibi Oportünizm, veya Güneyde (Fransa ve Belçika'da Proudonizm, İspanya ve İtalya'da Bakuninizm) adlarını almış Anarşizm biçiminde sapıtacağını şöyle anlatıyor:

«Alman işçilerinin öteki Avrupa işçilerinden üstün olarak iki yararlıkları var. Önce, Avrupa'nın en teorici milletine mensupturlar. Ondan başka, sözüm yabana «güzide» (seçkin) denilen Almanya'da öylesine bütünüyle ortadan yitmiş bulunan teori duyusunu koruyorlar. Eğer daha önce Alman Felsefesi, hele Hegel Felsefesi bulunmasaydı, Alman bilimsel sosyalizmi, —gelmiş geçmiş bütün sosyalizmler içinde biricik bilimsel olan sosyalizm,— asla kurulamazdı. İşçiler, teori duyuları olmaksızın o bilimsel sosyalizmi şimdi anladıkları kertede hiç bir vakit içlerine sindiremiyeceklerdi. Ve bunun nasıl bitmez tükenmez ve sonsuz bir yararlanma sağladığını ispatlıyan şey, bir yanda çeşitli derneklerin sübjektif örgütlerine rağmen İngiliz işçi hareketindeki ilerleyiş kıtlığının belli başlı nedenlerinden biri olan her türlü teoriye karşı ilgisizlik ve öte yanda, Prudonizm'in Fransızlarla Belçikalılarda başlangıç biçimiyle, ve ondan sonra Bakunince İspanyollarla İtalyanlar arasında karikatürleşmiş biçimiyle kışkırttığı bulanıklık ve kargaşalıktır.» (F. Engels: «La Guerre des Paysans en Allemagne». Marksist Kütüphanesi, 11, s.30, Paris 1929).

Lenin'in düstur haline koyduğu (formülleştirdiği) gibi, Engels üç türlü döğüş sayıyor:

1 — Teorik döğüş;
2 — Politik döğüş;
3 — Ekonomik döğüş..

Bu üç koldan döğüşün «koygun» (yoğun) ortak merkezli saldırısının yenilmez bir güç olduğunu söylüyor:

«Şurasını teslim etmelidir ki, Alman işçileri durumlarının üstünlüğünden yararlanmayı bildiler. İşçi hareketi hareket olalıberi ilk kez döğüş üç yönde: teorik, politik ve pratik ekonomik (kapitalistlere karşı direnç) yönünde bir o denli metot ve tutarlılık ile güdüldü. İşte, Alman hareketinin yenilmek nedir bilmez gücü, bu bayağı ortak merkezli saldırıdır.» (F.E.: a.y., s.31)

O tarihlerde (Engels kitap önsözüne 4 yıl sonra, 1874 yılı kattığı ikinci bölümü yazarken): İngiliz hareketi kendi adacığında büzülüp kalmıştı. Fransız işçileri yaman bozgunlarıyle ezilmiş durumdaydı. Engels, o günlerin Alman proletaryasını:

«İşçi sınıfı döğüşünün Keşifkolu (öncü) mevkiini tutmuş» görüyor. Bu mevkii koruyabilmek için yukarıdaki döğüş üçüzlüsü sıkı tutmanın gereğini anlatıyor. (Teorik + Politik + Ekonomik) döğüşleri başarmak için iki tür çalışma ayırt ediyor:

1 — Şeflere düşen çalışma: Basmakalıp kavrayışlar yerine, bir bilim durumuna gelmiş sosyalizmi bilim olarak incelemeyi ve etüt etmeyi birinci şart koşuyor. Bu şart, sonra Lenin'in «Mesleği İnkılâpçı: Profesyonel Devrimci» kav-

(Devamı 8. sayfada)

Türkiye köyü ve Sosyalizm

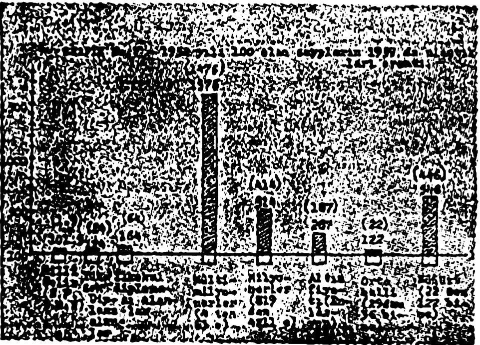
— 5 —

EKONOMİK TEPKİ : D.P. «MUCİZESİ»

Yenilikçi görünen bir «aydın» profesörümüz, DP devrini Türkiye'nin «Altın çağı» diye ilân etmişti. Bu çağ, 1948 ile 1958 arasında göklere çıkarılan 10 yıllık siyaset kışkırtmasının yankısıdır. Ve hâlâ sürüp gitmektedir. Oysa, iktıdarlı, iktıdarsız 10 yıllık DP saltanatında câri fiyatla (enflâsyon adlı resmî kalpazanlık oyunu ile) değil, sâbit fiyatla zincirleme millî hâsıla, DP iktıdarından önce 1950 yılı, 1948 yılına nispetle %115,9 dur. 1958 yılı bu nisbet %110,7 ye düşmüştür. Demek Millî Gelirin % 15,9 artışı DP iktidarından öncedir. 8 DP iktıdar yılında Millî Gelir artmak şöyle dursun, %5,2 eksilmiştir. (1948ile 1958 arasında sâbit olmıyan câri fiyatlarla %76,6 artmış gösterilen Millî Gelir, kâğıt para şişirmesi bir göz boyacılığıdır). Rakamlar DP iktıdarı zamanında yayımlandığı için kimsenin DP aleyhtarlığı öne sürülemez.

Öyleyse, birçoklarının hâlâ tadı damaklarında kalmış, dudaklarını şapırdatarak andıkları DP «refahı» nı sağlamış «Hareketli Ekonomi» yalan mıdır? Bugün hâlâ iki siyasî partiye DP oy sürülerini miras bırakan tahrikâtın kaynağı yok mudur? Milletin bütünü için her yıl Millî Gelir tümü gerçekten yüzde tam 6,5 (altı buçuk) azalırken gözleri döndüren kazanç furyası nedir? Millet için gerçekte azalan Millî Gelirden bir avuç azınlığın «Özel Sermaye» biriktirme bahanesi altında arslan payı alarak; han, hamam, apartman, çiftlik ve hepsinin üstünde —hâşâ— Tanrı teâlâ gibi «kadir'i mutlak» BANKA kurmasıdır. Bu gidişin rakamla ifadesini, ne derece eksik olduğu bilinen Gelir Vergisi beyannamelerinden okuyabiliriz.

(Grafik No: V) e bakınca ne görüyoruz?

Grafikte Millî Gelir (Sâbit zincirleme fiyatlar) ile Yüksek öğretim ve İlkokul diploması alanları sol yana, gelir vergisi beyannamelerine göre kazanç zümrelerini sağ yana koyduk. Ayda net 6143 ilâ 83.333 lira geliri olanlara MİLYONER, yılda 1 milyondan yukarı geliri olanlara MÜLTİ-MİLYONER dedik. 1959 râyici üzerinden ayda 1804 ilâ 5250 lira kazananlara ORTAHALLİ, 1 ilâ 1804 lira aylık kazancı olanlara ZÜĞÜRT adını verdik. (1804 lira aylık alan bizde lord sayılırsa da, istatisklerin ayırt imkânsızlığı yüzünden böyle yapmak zorunda kaldık) Milyonerlerle Ortahalliler arasına Altın fiyatlarını, yâni zenginleşenlerle züğürtleşenlerin zıt tâlihlerini belirten enflâsyon derecesini koyduk...

Orada, 7 DP yılı, gerçek Millî Gelir (Sâbıt Fiyatlarla Millî Hâsıla) yüzde iki (% 2), Nüfus yüzde yirmi (% 20) artarken: Milyonerlerin sayısı 4 katından aşırı (% 514), Mültimilyonerlerin sayısı 15 katına yakın (% 1575) çoğalmıştır. Ortahalliler, ancak Nüfus ve Yüksek okuldan diploma alanlar kadar, Züğürler ise ,Milyonerler gibi dört buçuk kat (% 546) artmışlardır. 7 yılda iki kata yakın (% 187) artan enflâsyon (resmî kalpazanlık): bir yanda Züğürtlerin elerindeki avuçlarındakini sezdirmeksizin alip sayılarını arttırmış, ötede züğürtlerden aşırdıklarını milyonerlere ve aşırı milyonerlere aktarıp onların da sayılarını arttırmıştır. Bir AP yüksek idarecisi, Mahallî Seçimler için yaptığı radyo konuşmasında, babayânice diyordu: «Bazıları bizdeki zenginleri Kırk Harâmiler gibi tasvir ediyorlar; canım, her memlekette zengin, fakir bulunmaz mı?» Bulunur ama, başka memleketlerin zenginleri Millî Geliri ve züğürtlerin gerçek yaşama standardını nisbeten olsun arttırmadıkça kendi milyonlarını yığamamışlardır. Bizde tersine: Millî Geliri 7 yılda hemen hiç artırmaksızın milyonerler yetiştirilmişse, buna kaç Harâmiler demeli? Onu da Beyannameleri söylüyor.

Milyonerlerimizin 7 DP yılında millet zararına 5 ilâ 15 kat çoğalmaları korkunçtur. Ama, bu çoğalış nominal ve nisbîdir. Sayı bakımından milyonerler 819 kişiden 4211 kişiye, mültimilyonerler 4 (dört) tüzel veya gerçek kişiden 63 kişiye anca çıkmışlardır. Sırf sayıları bakımından Gelir Beyannamelileri içinde milyonerler yüzde 1 den 2 ye, mültimilyoneler yüzbinde 6 dan 33 e çıkmışlardır; tüm Türkiye nüfusu içinde ise 1952 yılı milyonerler bir milyon kişimizde 3 kişi iken, 1959 yılı 2 kiş olmuşlardır; mültimilyonerlerimiz de 1952 yılı on milyon kişimiz içinde 1 kişi iken, 1959 yılı 2 kişi olabilmişlerdir. Şimdi 2 milyoner yetiştirmek için 1 milyon Türkü, 2 mültimilyonerler yetiştirmek için 10 milyon Türkü Demokrasi adına hem de haraca bağlayıp soyup sovana çevirmenin adına Harâmîlik mi, helâlcılık mı denir?

DP çağı, parababları için elbet «Altın çağ» olmuştur; ve o çağda, milyonerliğin davulunu elbet kuru kalabalıkların kulağı tozlarını patlatarak, ceplerindeki metelikleri gibi, vicdanlarındaki oyları da çalmayı bilmiştir. DP'nin bütün: «AZÂMET VE İNHİTAT»ı da orada, el çabukluğu ile yarattığı sosyal tezatlarda, başına topladığı millî ve milletlerarası siyaset cinlerinde, en sonra Arapların: «Elcezail min cinsel amel» (Ceza işlenen suç türünden olur) sözünce, «kansız» 27 Mayıs trajedisiyle, yarattığı hayat pahası kadar yüksek idam sehpasına çıkmakta özetlenmiştir.

Bu durum, sinsi sinsi gelişen ekonominin, bilinçaltı kadar gerginlik ve patlangıçlı soyal münasebetler yolu ile politika üzerine ne yaman etki ve tepkiler yaptığını açığa vurur.

(Devamı var)

Boğaz köprüsünde işçiler direniyor

işveren - Sarı sendıka zılgıdı ışçileri sindirem'yecekt r !..

Boğaz köprüsü inşaatında çalışan 450 işçi 23 Mart 1971 günü saat 19 vardiyasında; pazar yövmiyeleri, fazla mesaileri tam olarak ödenmediği, tazminatsız işçi çıkışi yapıldığı; hayat pahalılığına karşı talep ettikleri zamlar verilmediği için direnişe geçmişlerdir.

Boğaz köprü inşaatında çalışan işçiler hem işveren Alman Hochtief şirketine, hemde işçilerin haklarını sarı bir sözleşme ile işverene peşkeş çeken sarı sendika . Türk Yapı-İş'e karşı direnişe geçmişlerdir. İşçiler bu arada haklarını savunacağına inandıkları Y.İ.S. (Yapı İşçileri Sendikası) na üye olmuşlardır. Y.İ.S.'in yayınladığı basın bildirisi şöyledir: «Boğaz köprüsü inşaatında çalışan işçi ve teknisyenler direniyorlar. Alman işveren ve sarı sendika Türk Yapı-İş'in kanunsuzluklarına son vermek için.

Pazar yövmiyeleri ve fazla mesaileri tam olarak ödenmediği için,

Tazminatsız olarak işlerine son verildiği için,

50 metre yer altında çalıştırılıp tehlike primleri ödenmediği için,

Bütün gece çalıştırılıp, gece primleri ödenmediği için..

İhtisasları dışında çalışmaya zorlandıkları için, (Marangoz veya demirci olana vasıfsız işçi yövmiyesi ödeniyor).

İş yerinde iş emniyeti olmadığı için; (acil kazalarda bir ambulans, ilk yardım için bir doktor dahi yok).

Günde 50 kuruş gülünç bir zam karşılığı imzalanan «sarı sözleşme»nin dahi uygulanmadığı için, işçiler sıkılı tek bir yumruk gibi birlik ve dayanışma içinde direnişlerini sürdürüyorlar. İşçiler haklarını alıncaya kadar direnişlerini sürdürmeye kararlıdırlar».

Devri-Süleyman zamanında yapılması kararlaştırılan ve inşaatı başlatılan Boğaz Köprüsünün ihalesi, biri Alman, diğeri İngiliz 2 yabancı şirkete verilmiştir.

Alman Hochtief şirketi hafriyat ve temel ayakların yapımım, İngiliz şirketi isc, metal montaj işlerini üzerine almıştır. Direnişe geçen işçiler Alman Hochtief şirketinde çalışan işçilerdir. Alman şirketi beton temel ayakları bitirip teslim ettikten sonra, İngiliz şirketi montaj işine başlıyabilecektir. Ancak köprünün beton temel ayaklarındaki çatlaklıklar ve çöküntülerin; İngiliz, Alman şirketleri ve kara yolları arasında bir takım ihtilaflara yol açtığı söylenmektedir.

DİRENİŞ ÖNCESİ OYNANAN OYUNLAR

İş başlarken, işçiler 30 Tl, sanatkârlar 50 T. liradan iş başı yaptırılmışlar. Ne varki iş yerinde daha 10-15 işçi varken «sarı» sendikalar işverenin kapısını çalmıya başlamışlar. Bir kısmı da Hükümetin bazı yetkililerinden torpil yapıp «iyi hal kağıdı» (işveren sınıfının sadık uşakları olduğunu belirten belge) getirmişler. Sonunda, işveren Türk Yapı-İş sendikasıyla anlaşmış ve işçilerin sendikaya girmelerine yardım edip, üye giriş fişlerini imzalatmış, vasıfsız işçilerin günlük ücretleri 22 TL. sına; sanatkârların ücretleri 40 TL. sına düşürülmüş..

İşveren ve sarı sendika Türk Yapı-İş, aralarında imzaladıkları sözleşme ile vasıfsız işçinin ücretini 32,5 TL. sına, sanatkârın 52,5 TL. sına çıkarıyorlar. Aslında vasıfsız işçiye günde 50 Krş. alınan zanımı 10,50 Krş. vasıflı işçiye günde 2,5 TL. alınan zammı 12,5 TL. alınmış gibi gösteriyorlar.

Sözleşme imzalandı.. alan memnun, satan memnun... İşverenin, astığı astık, kestiği kestik; işçileri 12 saat çalıştırıyor.. Karşı çıkan işçiler kendini kapı dibinde buluyor.

Sarı sendika her işçiden 100 TL. sözleşme parası, her ay 20 TL. aidat kesiyor... İşverene ya da sendikaya karşı çıkan doğru ceza makinesine (Disiplin kuruluna)... karar: «3 yövmiyen kesildi». İş kanununun 17. maddesine göre «tazminatsız çıkış» gibi adil cezalarla susturulyor. Olmadı tehdit ediliyor.

İmzalanan sözleşme ortalıkta yok. İşçiler, sözleşmenin kendilerine neler sağladığını, veya haklarımn nasıl satıldığım, nereden bilsinler. Sözleşmenin biri işverenin kasasında, diğer, sarı sendika Türk Yapı-İş'in...

İşçiler çift vardiya: günde 12'şer saat pazar dahil haftada yedi gün çalıştırılmakta, ve ücretleri tam olarak ödenmemekte.

Geceleri 12 saat, 30-40 metre yerin dibinde çalışan işçilere ne tehlike pirimi ne de gece pirimi veriliyor. Vasıfsız işçi ücreti ödenen işçiler branşları dışında çalıştırılıyor (kalifiye işçinin yaptığı işler yaptırılıyor) ve vasıfsız işçi ücreti ödeniyor. Hakkım aramaya kalkan işçiler hiç bir tazminat ödenmeden işten atılıyor. Sarı sendika bütün bu kanunsuzluklara seyirci kalıyor. Zam furyası ile her gün artan hayat pahalılığı karşısında işçilerin talep ettikleri zammı kabul etmek zorunda kalan işveren şimdi onu da ödemeye yanaşmıyor. Nasıl olsa yakında iş bitiyor, işçileri birkaç ay daha uyuturuz düşüncesiyle kanunsuzluklarına devam ediyor. Bu kanunsuzluklara, direnen işçilerimizin «işçi düşmanı» ilân ettiği birkaç Türk (!) personelini de ortak ediyor.

Son günlerde on onbeş kadar işçinin tazminatsız olarak işlerine son verilmesi direnişe geçmeleri için bir kıvılcım oluyor.

İŞÇİLER NE İSTIYOR?

a. Eksik ödenen Pazar ve mesai ücretlerinin tam olarak topluca ödenmesi,

b. Şimdiye kadar ödenmeyen tehlike ve gece pirimlerinin ödenmesi,

c. Hayat pahalılığına karşı talep ettikleri zammın topluca ödenmesi,

d. İlk yardım için, bir doktor ve bir ambulansın derhal temin edilmesi,

e. Sanatkâr olarak çalıştırılan vasıfsız işçilere sanatkâr ücreti ödenmesi,

f. Tazminatsız çıkışların durdurulması ve işine son verilen her işçiye 33 günlük ihbar tazminatının peşin olarak ödenmesi,

g. Sarı sendika Türk Yapı-İşin, iş yerinden tasfiyesi ve üyesi oldukları Y.İ.S. Sendikasının iş yerinde kendilerini temsil etmesi.

Direnen işçi kardeşlerimiz bu haklarını elde edinceye kadar direnişlerini sürdürmeye and içmişlerdir.

BİRKAÇ UYARI:

İşveren ve ajanları haklı isteklerinizu ğruna sürdurduğünüz direnişinizi engellemek için çeşitli tertiplere baş vuracaklardır. Sizleri bölmeye çaşıcacaklardır. Disiplinli ve kararlı bir biçimde, topluca, direnişinizi sürdürdüğünüz müddetçe başarıya mutlaka ulaşacaksınız. kaldı ki yalnız da değilsiniz; bütün devrimciler, devrimci teşkilatlar, dev

(Devamı 5. sayfada)

EMEKÇİ HALKIMIZA;

Dünya çapındaki sömürü ve saldırı şebekesini elinde tutan Emperyalizmin, yurdumuzdaki yerli ortakları olan Türkiye hâkim sınıfları emekçi kitleleri olabileceğine sömürmeğe devam ediyorlar. Bu sömürü yüzünden halkımız açlık ve sefalet içindedir. Bu sömürü yüzünden yoksulluk alıp yürümüştür. Bu sömürü yüzünden emekçi halk kitleleri çok kötü şartlar altında yaşıyorlar.

HALKIMIZ ZULUM VE İSTİBDAT ALTINDADIR

Halk kitleleri işçisiyle, köylüsüyle, tüm emekçileriyle, parababalarının, tefeci-bezirgân ve hacıağaların baskısı ve zülmü altındadır. Sınıf mücadelesi veren işçiler kurşunlanıyorlar.

Karakollarda işçilere binbir hakaret ve işkence yapılıyor. Hakları için mücadele eden, toprak işgal eden ürününü satabilmek için çeşitli işgaller düzenleyen köylüler, iş bulmak için işyerlerini işgal eden işsiz emekçiler jandarma dipçiği altında zulüm görüyorlar.

Dar gelirli memurlar âmirlerinin tehditleri altındadır.

Halkımızın dâvasına baş koymuş sosyalist aydınlar, gençler hapse atılıyor, işkenceden geçiriliyor kurşunlanıyor, öldürülüyorlar. Daha geçenlerde bir işçi liderinin polis işkencesiyle öldürüldükten sonra gene polis tarafından pencereden atıldığını hepimiz yüreğimiz sızlıyarak hatırlıyoruz.

HALK DÜŞMANLARI KİMLERDİR?

Bütün bu zulüm ve istibdadı sürdüren, halkı sömürmek için her türlü namussuzluğu yapan eli kanlı kişiler kimlerdir? Bunları ç k iyi tanımamız gerekir. Halk kurtuluş mücadelesini geliştirmek, güçlendirmek için her şeyden önce düşmanlarımızı çok yakından tanımamız gerekir.

Finans-Kapital (Büyük Sermaye) : Sömürücülerin başında ecnebilerin finans kapitalist dediği kimseler vardır. Finans-Kapital kelimesinin Türkçe bilim dilindeki karşılığı «mâli sermaye» dir. Fakat daha kolay anlaşılsın diye biz buna «Büyük» Sermaye» diyebiliriz. Finans kapital, büyük sanayi, büyük ticaret, büyük banka ve büyük emlâk sermayesinin birleşmesinden meydana gelir. Bütün bu büyük sermayeler bankalar ve şirketler halinde birleşmiş ve teşkilâtlanmıştır.

İşte hem bu büyük sermayeler topluluğuna, hem de bunları elinde tutan zümreye finans kapital diyoruz. Sadece kişileri ifade etmek için finans kapitalistler terimi kulanılır. Şu halde, kısa ve anlaşılabilir bır deyim olarak bütün bu anlamları içine alacak şekilde; finans kapital ve finans kapıtalistler için Parababaları kelimesini kullanmak yerinde olur.

● Parababaları (finans kapitalistler) yabancı sömürücülerin yani emperyalistlerin yurdumuzdaki baş ortağıdır.

● Parababaları yurdumuzdaki sömürüden en büyük payı alan şişgöbekli bankerler, patronlar, fabrikatörler, armatörler (gemi-şilep sahipleri), ve büyük müteahhitlerdir.

● Parababalarının yani finans kapitalistlerin sayısı 500'ü geçmez, ama sömürdükleri insanlar 35 milyonu geçer.

Tefeci - Bezirgân - Hacıağalar :

Bu adamları Anadolunun her tarafında görürüz. Bir yandan tefecidir, çok yüksek faizlerle borç para vererek köylünün, emekçinin, dar gelirli yurttaşın kanını iliğini sömürür.

● Bir yandan bezirgândır. Satığı malları alış fiatının üstüne yüzde yüz, yüzde iki yüz kâr koyarak satar.

★ Bir yandan toprak ağasıdır. Köylüyü yarıcılık, marabalık (toprak köleliği) altında inim inim inletir. Tefeci - Bezirgân - Hacıağalar Sınıfı kasabalarda üslenmiştir. Üretim ile ucundan kıyısından ilgilendiği zaman bile: tam bir tefeci, tam bir vurguncu kafası ile ilgilenir.

Aracılar - Komisyoncular - Spekülâtörler :

Yukarıda saydığımız sömürücülerin bir bölüğü, Türkiye'deki sömürü çarkının bir ucundan tutan komisyoncular, aracılar, emlâk alım satımcıları (spekülâtörleridir). Bunlar, tefeci-bezirgân takımının büyücek şehirlerde palazlanmış cinsidir. Toptancıdan ucuza mal kapatıp, perakendeciye iletir. Ucuz fiata arsa, bina alıp bir iki yıl sonra on binlerce lira fazlasına satar. Vurgun usulüyle sömürüyü sürdürürler. Bütün komisyoncular, kabzımallar bu takıma dahildir.

Ve Sömürücülerin Uşakları :

Devlet kademelerinde, büyük firma ve fabrikalarda, sendikalarda, kasaba ve köylerde, çiftliklerde yukarıda saydığımız zulüm ve sömürüye yardım eden satılmış kişilerdir, yani uşaklardır.

● Halkımızın üzerindeki sömürü istibdadının devam etmesine hizmet edenler :

● Devlet makinasının çeşitli organlarının kilit noktalarındaki memurlar,

● Kolluk kuvvetlerinin gizli ve açık üyeleri.

● Sirket. fabrika, banka ve benzeri yerlerde yüksek efendilere uşaklık eden satılıklar.

● Türkiye'deki hâkim sınıflar istibdadını devam ettiren politika esnafı

● İşçi sendikalarında üstlenmiş Amerikan ajanı gangster sendikacılar

● Zalimlerin sivil vurucu gücü olan faşist komando sürüleri, ümmetçiler, benzeri hacıhoca takımı,

● Diğer çeşitli şekillerde emperyalizme ve yeni ortaklarına menfaat karşılığında uşaklık eden diğer satılık güruhlar, kişiler.

AZILI HALK DÜŞMANLARI HER TARAFA KOL SALMIŞLARDIR

Yukarıda saydığımız türden işleri yapan kişilerin hepsi halk düşmanlarıdır. Fabrikamızdaki, köyümüzdeki, mahalle ve kasabamızdaki düşmanlarımız işte böyle kişilerdir.

● Bunlar halkımızı yabancı sömürücülere, yani emperyalistlere bağlayan ve halkımızı ezen, sömüren, horlayan zulüm şebekesini meydana getirirler.

BUNLAR
ENGEREKLER VE ÇİYANLARDIR
BUNLAR
AŞIMIZA. EKMEĞİMİZE GÖZ KOYANLARDIR

BU VURGUN, BU TALAN, BU ZULÜM DEVAM ETMEYECEKTİR

Patronlar, beyefendiler, ağalar, paşalar bilsinler ki bu sömürü, ve bu talan, bu zulüm, bu baskı ilânihaye devam etmeyecektir. Uyanan, silkinen, teşkilâtlanan halk kitleleri bunca sömürü ve istibdada mutlaka dur diyecektir.

HALK DÜŞMANLARINI HALKIMIZIN GÜCÜ DİZE GETİRECEKTİR

Bu sömürücüleri, vurguncuları, talancıları ve tüm uşaklarını halkımızın kendi öz gücü, teşkilâtlı kuvvetleri dize getirecektir. Halk kurtuluş mücadelesi gitgide teşkilâtlanacak, gelişecek ve zafere ulaşacaktır.

HERTARAFTA MÜCADELE EDİYORUZ

● Fabrikalarda işçiler haklarını almak için mücadele ediyorlar. İşçi sınıfımızın 15-16 Haziran'daki büyük hareketi hepimize örnek olmuştur. Halk mücadelesinin öncüsü İşçi Sınıfı, kendi önderliğine yaraşır bir canlılık ve sebatlı mücadele içinde kavgada başı çekiyor.

● Köylüler işgalle mitingler, yürüyüşler yapıyorlar. Haklarını arıyorlar.

● Gençliğin mücadelesi ise bütün baskılara, kalleşçe cinayetlere, tevkiflere rağmen gitgide gelişiyor ve halkımızın kendi öz mücadelesiyle bütünleşme yolunda ilerliyor.

● Dar gelirli memurlar boykot ve diğer direniş hareketlerini sürdürüyorlar.

BİRLEŞİYORUZ, TEŞKİLATLANIYORUZ

Kardeşler,

İşçisiyle, köylüsüyle, öğrencisiyle, dar gelirli memuruyla, baskıya karşı, zulme karşı, sömürüye karşı, halk düşmanlarının yarattığı açlık ve sefalete, işsizlik ve pahalılığa karşı mücadele etmek için:

TEŞKİLATLANALIM

Mücadelemizi birleştirmek, birliğimizi kuvvetlendirmek için birinci şart teşkilâtlanmaktır. Ancak ve ancak teşkilâtlı güçler halinde mücadele edersek kurtuluşumuzu gerçekleştiririz, zafere ulaşırız.

● Haklarımızı almak için fabrikalarda, köylerde, mahallelerde daima bir araya gelip, tartışalım, komiteler kuralım, teşkilâtlı olarak haklarımızı arayalım,

● SOSYALİST gazetesi, başta işçisınıfımız ve yoksul köylülerimiz olmak üzere bütün emekçi halkın gazetesidir, onu okuyalım, çevremizde yayalım, ona yazı ve haber ulaştıralım.

● Çevremizde halkın dâvâsı uğruna mücadele edenlerle bağ kuralım.

Dertlerimizi tartışmak, görüşmek için daima bir araya gelelim. Halk düşmanlarına karşı daima birlikte hareket edelim.

● Henüz uyanmamış arkadaşlarımızı, akrabarımızı, tanıdıklarımızı uyaralım. Halk düşmanlarını ve sömürülerini, zulümlerini her tarafta anlatalım. Halk düşmanlarını her fırsatta tanıtalım.

ZAFER MUTLAKA İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDEKİ EMEKÇİ HALK KİTLELERİNİNDİR

Bu şekilde gitgide birleşerek, teşkilâtlanarak, aramızdaki dayanışma ve kardeşliğini boyuna sağlamlaştırarak mücadelemizi yayacağız, kuvvetlendireceğiz.

Ve halkımızın kurtuluş mücadelesinin önderi işçi sınıfının teşkilâtlı önderliğinde tüm halkımızın kurtuluşu bir gün mutlaka gerçekleşecektir. Bundan bir an olsun kuşkuya kapılmadan, yılmadan çekinmeden korkusuzca mücadele edelim. Mücadelemizin önder örgütü olan İşçi Sınıfı Partisi'ni kurmak için seferber olalım.

BİRLEŞELİM TEŞKİLATLANALIM
HAKSIZLIĞA, SÖMÜRÜYE VE ZULME KARŞI KOYALIM
KAHROLSUN HALK DÜŞMANLARI
YAŞASIN HALK KURTULUŞ SAVAŞIMIZ

ihanetten sonra

Bundan bir süre önce, 24-25 gün süren, Teknik Boya Fabrikası'ndaki grevin nasıl satıldığını bilmiyeniniz kalmadı. Ne iyi dilekler ve istekler için yola çıkılmıştı. İşveren ve Salih Çetin'in gizli gizli yürüttüğü görüşmeler sonunda HİÇ BİR HAK elde edilemedi.. Yapılan sözleşme, günlerce yürütülen mücadeleden sonra, Teknik Boya'lı işçiler için bir KARA LEKE oldu. Grev günlerinde, Mensucat İş kolundaki bütün işçilerin gözü Teknik Boya'ya çevrilmişti. Herkes bu mücadelenin neticesini heyecanla bekliyordu. Şimdi ise Teknik Boya'lı işçiler hem kendi işyerlerinde, hem de diğer işkollarındaki işçi arkadaşlarının önünde çok mahçup duruma düştüler. Bundan dolayı Teknik Boya işçilerinin hiç huzuru yok... Teknik Boya işçilerinin grevi kallesçe kırıldıktan sonra işveren de tutumunu değiştirdi, kendisini galip ilân ederek fabrika içinde sıkı tedbirler uygulamaya başladı. İşçiler ne rahat yemek yiyebiliyor, ne rahat nefes alabiliyor, ne de bir arkadaşına bir çift söz söyleyip halini hatırını solabiliyor. İşveren memurları işçiler arasında dört dönüyor. İşçiler küçük bir hata yapsa, derhal cezalandırılıyor. İŞ GÜVENLİĞİ diye bir şey yok zaten. Her işçi işyerine gelir gelmez kartının durup dumadığına bakıyor. Günün diğer saatlerinde ise çıkışının ne zaman yapılacağını düşünüyor. Özellikle grevden sonra, en uyanık işçiler her gün atılma tehlikesi içinde bulunmaktadır. Bu durum böyle devam eder mi? Bize göre etmiyeceğe benzer. İleriki günlerde bir patlama olabilir. Bir de, işveren yaptığı sözleşmenin ne kadar maskara bir sözleşme olduğunu iyi biliyor. Ve bu sözleşmenin Salih Çetin'in başını yiyeceğini de iyi biliyor. Yapılan bu sarı sözleşmeler, nereden bakarsak bakalım Salih Çetin'i götürecektir. Salih Çetin gidince, Hür-Mensucat Sendikası devrimci bir karakter kazanıp DİSK camiaası içinde yerini alacaktır. İşte, işveren bunu iyi hesap ettiğinden ve bundan korktuğundan daha şimdiden işyeri sendikası kurdurma teşebbüsüne girişti. Ne var ki işçiler buna derhal karşı çıktılar. İşveren bu yolun çıkmaz olduğunu gördü. Bundan sonra oynuyacağı oyun; işçileri Teksif veya Tekstil sendikalarına kaydırmağa çalışmaktır.

İŞÇİLER NE YAPMALI?

Bu güç ve karmaşık şartlar içinde işçiler ne Teksif ne de Tekstil sendikalarına girmelidir. Teksif ve Tekstil sendikalarının ne kadar vurguncu ve sarı olduklarını bilmeyen kalmadı. O zaman Teknik Boya'lı işçiler, kendi sendikaları olan Hür-Mensucat Sendikası'na sahip çıkmalıdırlar. Sendika hiç kimsenin babasının çiftliği değildir. Hiç kimsenin geçim kaynağı - yiyim yeri olamaz. Sendika işçilerin teşkilâtıdır. İşçiler olmazsa sendika olmaz. Sendikayı var eden işçilerdir. İşçi arkadaşlar bu gerçekleri akıllarından çıkarmamalı, kendi sendikalarına sahip çıkmalıdırlar. Daima tabanla işçilerle birlikte hareket ettiğini söyliyen Salih Çetin, işçileri toplayıp sorabiliyor mu «Arkadaşlar benim başkan olarak kalmamı istiyormusunuz» diye, sıkı mı? İşçileri toplamaktan, karşılarına çıkmaktan ödü patlıyor Salih beyin. Çünkü işçiler neler soracaklarını gayet iyi biliyorlar : İşçilerin parasını karısına her ay 2000 lira maaş olarak ne hakla peşkeş çektiğini? Sendikaya bağlı olan dikiş - nakış kursunu sendikadan niye ayırdığını şimdi o dikış-nakış kursunun hangi şahsa bağlı olduğunu ve kazancının kime gittiğini? Sendikanın dikiş makinalarının nereye götürüldüğünü? Bütün bunların hesabını işçilere vermelidir. Salih bey. Şimdi anladıkmı Salih beyin işçilerden neden kaçtığını.. Bazı bazı merak ediyormuş Salih bey bu kadar heberi nereden bulduğumuzu. Söyliyelim. Eğer biraz işçiler arasında gezse, daha çok şeyler öğrenebilir. Hem bizim bildiklerimiz devede kulak yerinde kalır. Ya, işte böyle. İşçiler çok şey biliyor Salih bey hakkında. Acep Salih bunun farkında değil mi? Yoksa farkında da, yüzsüzlüğe ve arsızlığa mı vuruyor? O boşuna yükleniyor, icra kurulu üyelerine «Bunları siz söylüyorsunuz» diye. Bu arada icra kurulundaki arkadaşlara şunu söyliyelim. Gücenmesinler. Bizi bağışlasınlar: Sahtekârlığa alet olmasınlar. Çanak tutmasınlar. Her şey değişir. Gelip geçicidir.. Baki kalan işçi sınıfı dürüstlüğüdür. İşçinin alın terini, işçinin teşkilâtını kimsenin istismar etmeye hakkı yoktur.

Bu duruma göre, İşçilerin kendi teşkilâtlarına kendileri sahip çıkmalı. Başka yolu yok. O sendikadan bu sendikaya göç etmek, sendika değiştirmek çıkış yolu değildir. Yalnız, hepinizin bildiği, denediğiniz, Salih Çetin'in değişmesi ve içinizden birini seçmeniz gerekir. O zatı muhterem işçiler için. Yarın işverenle anlaşıp, en bilgili ve yiğit arkadaşlarınızı işten arttırabilir. Sizlerin ekmeğiyle oynayabilir. Zaten işveren fırsat kolluyor. Sendika başkanı da destek olunca, kimsenin gözünün yaşına bakmaz, bu menfaatçılar çetesi. Eğer ileriki günlerde işçi çıkarırlarsa bilin ki bu oyunu oynayanlar, işveren ve sendika başkanı Salih Beydir. Oyunu hazırlayanlar, tehlikeli neticeye de katlanmaya hazır olsunlar. İŞÇİLER BİRBİRLERİNE ÇOK SIKI KENETLENİP HER TÜRLÜ OYUNLARA BİR BÜTÜN HALİNDE KARŞI DURMALI. SAĞLAM BİR BİRLİK KURARAK, İŞVERENE ve GANGESTER SENDİKALARA KARŞI KUVVETLİ BULUNMALIDIRLAR. İŞÇİLERİN KURTULUŞU İŞÇİLERİN BİRLİĞİ İLE OLUR.

SEYAR SATICININ DURUMU

Evet beyler, Belediye Zabıtası geldiği zanın nereye kaçacağımızı şaşırıyoruz. Zabıta bey geldiği zaman kanunun gerektirdiği şekilde hareket etmiyorlar, onların ilk sözü küfürden başlar.

Başımıdan geçenlerin birkaçını (anlatayım Martın) başlangıcından bu yana asalaklar gibi kanımızı emen zabıta beyler peşimizi bırakmayorlar. En tenha köşelerdo bizi gördükleri zaman verin bakalım 20 şer diyorlar. Beyler bu paraların karşılığında makbuz verilmiyor. Makbuz istediğimiz zaman basıyor gene en ağır küfürleri. Bizler (Esnaflar) korkumuzdan çıkarıp hemen istediği parayı vermek mecburiyetinde kalıyoruz.

Gene 1971 yılının ilk günleri idi bir gün Ayazpaşa semtinde mandalina satıyordum vatandaşa zararım olmayacak tenha bir köşede duruyordum, aniden süslü Tevfik geldi. Çek şu arabayı eşekoğleşek dedi ve arabalarından indiler. Ben isem o sırada arabamı bırakıp kaçtım korkumdan onlar oradan uzaklaştıktan sonra ancak ben arabamın yanına gitme caseratini kendimde bulabildim. Akaama kadar yemek yeyemedim.

Seyyar Satıcı
Hüseyin Çelik

İzsal demir dökümde neler oluyor ?

İZSAL İŞÇİLERİNİN 76 GÜN SÜREN GREVLERİ SIKI YÖNETİMDE KIRILMIŞTI!... ŞİMDİ DE CUMARTESİ GÜNLERİ ÇALIŞMAYINCA YEMEK PARALARI YOL PARASI, PRİM HAKLARI KAYBBOLUYOR.

Sınıf mücadelesi hayatın her anında, ve her yerde hızla devam ediyor. «Başta İşçi sınıfımız gelmek üzere» deyip duruyoruz. Bunun anlamı nedir? Çünki İşçi Sınıfımız her an her yerde sınıflar mücadelesinin en kesin biçimlerini vermektedir. Köylümüz işçi sınıfımızdan daha mı zengin? Hayır Hatta çoğu yerde köylümüz işçi Sınıfımızdan çok daha kötü hayat şartları içinde yaşar. Ama Köylü tabakalarımızın içinde bulunduğu sınıflar savaşı İşçi sınıfı savaşı kadar yoğun değildir. 40.000 parçaya bölünmüş, Türkiyenin 40.000 yerine dağıtılmış köylülerimiz, kasabalarda çöreklenmiş TEFECİ - BEZİRGANLARIN gizli açık zılgıdı altında yüzlerce yıldan beri köleleştirilmiştir. Ama İşçi sınıfı öyle değildir. O, bilhassa büyük şehirlerimizde; fabrikalarda, inşaatlarda her türlü sınai -maddi üretimi yapar. İşçi antika karasabanla değil. modern torna, freze gibi isimleri saymakla bitmeyecek modern makinalarla üretim yapar. İşçiyi modernelştiren icinde bulunduğu modern üretimdir.

Sadece bukadar mı İşçi Sınıfını öncü yapan özellikler? Hayır... Saymakla bitmez. İşverenle İşçi her an sınıf mücadelesinin içindedirler. İşte bir örnek:

İzsal Demir Döküm Fabrikası diye bir yer var. 1970 yılının 7 Nisan tarihinde başlayan grevde 775 kişi idi işçiler şimdi daha çok. kesin bir rakam söyleyemediler. Bu fabrikadaki işçiler bundan hemen hemen bir yıl önce greve gittiler, yiğitçe direndiler. Grev tam üç ay sürdü. Fakat grev devam ederken sıkıyönetim ilân edildi. Bunu fırsat bilen işveren, işçiler arasındaki dayanışmayı kırmak için akla hayale gelmeyecek oyunlara baş vurdu. İşçiler sıkıyönetim şartlarında istekleri nin çoğundan vazgeçerek pek arzu etmedikleri bir sözleşme imzalamak zorunda kaldılar.

Mücadele bitti sanmayın. Biraz önce dediğimiz gibi İşçi ile İşveren arasındaki savaş her an ine çıka sürer. Hiç boş bulunmaya gelmez. İşveren biraz rahatladığını gördü mü, biraz dağıldığını gördü mü hemen çullanır işçinin üzerine. Yine böyle oldu.

Şimdiye kadar işçiler, günde 8 saatten haftada 48 saat çalışıyorlar, Pazar günleri tatil yapıyor lardı. İşveren ortaya yeni bir formül atar: «İşçi cumartesi günleri çalışmayacak. Fakat bu günün yerine diğer günler fazla çalışacak» iyi deme sakın. İşin içinde hinoğlu-hinlik var. Gündüz var diyasını ele alalım. Cuma günü işçi haftada 48 saati doldurmak için sabah saat 6.00 da işbaşı yapacak, akşam ise saat 7.15 de çıkacak. Eh, ne olacak, haftada bir gün de böyle olsun; demeyin. Bir kere; işveren bunu işçilerin kara kaşına, kara gözüne vurulduğu için teklif etmiyor. Muhakkak bir çıkarı var. Eğer işçi değilseniz bunu görmeniz biraz güç olur. İşverenin ne numara düşündüğünü işçilerdin dinleyelim:

«Cumartesi günleri çalışmayınca yemek parası, yol parası, pirim gibi haklarımız kayboluyor. bu birincisi. İşverenin bir çıkarı daha var: Bütün işçiler fabrikaya yakın yerlerde oturmuyorlar, sabah 6.00 da işbaşı yapmak için en geç saat 5.00 de evden çıkmak lâzım; haydi çıktık diyelim, İstanbulun durumu belli, her şey olur. Fabrikaya eğer iki sabah geç gelirsen 17. maddeye da yanaraktan işine son verir».

İşte böyle.. İşçilerin zararları sadece bunlardan ibaret değildir Döküm fabrikalarında işler tehlikelidir ve eski işçiler gayet iyi bilir ki, aşırı yorgunluktan ileri gelen iş kazaları en çok paydos saatlarına yakın zamanlarda olur. Patronun yeni düzeninde işçi cuma günü ONÜÇ BUÇUK saat çalışacaktır. Buna göre işçinin can emniyetine dikkat etme kaabiliyetini ne kadar kaybedeceği ortadadır. Ama, kaza olmuş olmamış, bu, işveren beyi pek ilgilendirmez. İş veren. işçiyi İŞGÜCÜNÜ satın aldığı alelâde bir mal gibi değerlendirir.

İşveren ayrı bir oyun da düşünmüş olabilir. Meselâ; evi fabrikaya yakın olan işçilerin, evi fabrikaya uzak olan işçilerle arasını açmak isteyebilir. Fakat, işçiler birlik içindedirler ve işveren bu umduğunu pek bulamayacağa benzer.

İzsal'daki işçi arkadaşlar bu mücadeleyi ancak yine birleşerek kazanabilirler. Fakat, unutmamak gereken bir şey daha var: Savaş bu geçici hedefe varmakla da bitmez. Yarın gene başka bir çapanoğlu çıkar. Bütün bu haksızlıkları ve sömürüyü sona erdirmenin yolu önce bütün işçilerin birlik olmasından, ezilen diğer zümre ve tabakaları yanına almasından geçer. Bu ise, halkımızı ezen bir avuç zengin tekelci parababasının ve onunla kaynaşmış, kader birliği etmiş bir avuç tefeci - bezirgânın azınlık tahakkümüne son vermeyi gerektirir. Bu ise siyasî bir hedeftir. Siyaseti kendi aramızda çok kez ikiyüzlük olarak değerlendiririz. Bu değerlendirmemizin doğru yanı vardır. Çünki ezen sınıfların siyaseti iki yüzlü bir siyasettir. Onlar, halkın gerçekleri görmesini istemedikleri için ikiyüzlüdürler. Onlar, ezilen ve çalışan sınıfların uyanmalarını engellemek için siyaseti ve bilimi tekellerine alma çabasındadırlar ve bunu bugüne kadar çok iyi yutturmuşlardır bize.

Derler ki: «Gençler derslerine çalışsın, siyasetle uğraşmasın. Asker, sakın ha- Zinhar siyasetle uğraşmamalıdır. İşçiler fabrikalarda çalışsın, köylü tarlasında çalışsın, esnaf tezgâhında çalışsın, siyasetle uğraşmasın». Bunun gibi lâfları her gün gazetelerde görebilirsiniz. Peki... Kim uğraşacak bu SİYASETLE? Bir avuç parababası...

Dedik ki; ikiyüzlü siyaset tarih boyunca ezen, sömüren, bir avuç hakim sınıfın siyaseti olmuştur. «Hazreti Ali'nin fukara köylü askerlerine mağlûp olacağı sırada mızrakları nın ucuna Kur'an-ı Kerim sayfalarını astırarak mağlûp olmaktan kurtulan Bezirgân ve zengin Muaviye'nin siyaseti böyle ikiyüzlü bir siyesettir. Peki, İşçi Sınıfı'nın bir siyeseti yok mudur? Vardır. Ve bu siyaset, fakir halktan birşey gizlemek şöyle dursun, herşeyi ona açıkladığı için, her işi onun bilimli-bilinçli-örgütlü ellerinde yürüttüğü için ikiyüzlülük nedir, bilmez.

İşte böyle İzsal'lı işçi arkadaşlar. Bizler, İşçi Sınıfı olarak, siyasal iktidar savaşının avadanlığı olan kendi partimizi örgeceğiz. Kendi partimiz de kendi siyasetimizi öğreneceğiz. Kendi siyasetimizi yürüteceğiz.

İŞÇİ GÖNÜLLÜSÜ

DUVARIN DİBİNDE KURŞUNA DİZİLENLER

Biz duvarın dibinde kurşuna dizilenleri yeryüzünün
Türkü söyliyeceğiz,
Dinleyin...
«Vatanlarını ve halklarını sevdiklerinden
Koşa koşa geldiler ölüme» diye
Utandılar da yazmaya idam fermanlarımıza
Boynumuzda fermansız vurdular bizi
Şafak vakti apansız vurdular bizi
Bir duvarın dibinde evet
Şafak vakti ölümsüzlüğe sürdüler bizi...

★

Biz, duvarın dibinde kurşuna dizilenleri yeryüzünün
Yaralarımızı toz gibi silkeleyip uyandık.
Kalkıpgeldik eşiğinize duvar diplerinden
Hesap soracağız sizden,
Cevap verin:
Yerin yedikat dibinde insanlarınız
Halâ çalışırken boğaz tokluğuna
Kara kömür kara ömür yazarken alınlara,
Ve tarladan dönenlerin daha gülmezken yüzü,
Ve çocuklarınızın binde beşyüzü
Daha dünya gözüyle görmeden ağaçları kuşları
Besliyorken toprağı fidancık yaşlarında,
Ve şehirlerinizin varoşlarında
Kimsesiz ve başıboş
Ve namusunu çarık yapıp taşırken kızlarınız,
Ve bir avuç eşkiya, beş parmak hırsız
Başınızda efendi dururken halâ,
Ve emperyalizmin mayın tarlasında insanlarınız
Söylerken yanık yanık yaşama türküsünü:
«Kahbe feleksin, ölümsün, peşimizdesin
Biz peşindeyken bir dilim ekmeğimizin»
Ve gençlerinizin
Alacakaranlıkta ansızın susarken yürekleri
Onlardan başka haykıran da olmadığından
Kesilirken haksızlığa direnen körpecik dilleriniz
DEVRİMİNİZ TOMURCUK HALİNDE DAHA
NE ZAMAN AÇACAK KURTULUŞ GÜLLERİNİZ...
Ödeyin kanınızın bedellerini
Boşuna ölmenin günü değildir
Besleyin kanınızla tomurcukları
Açsın gonca gül gibi kıpkızıl
Açsın be açsın kurtuluş güllerininiz...
Görün kanınızın toprakta damar damar yol olup
Güllere vardığını
Görün kanınızın gülleri sardığını, görün
Kanlarınızın bedellerini ödeyerek ölün...
Ve kalkın masalarınızın başından
Çıkın dört duvar arasından
Sesinizi duyan yok
Doldurun fabrikayı, meydanları, köyleri
Çıkın, çıkın, çıkın kabuklarınızdan da
YIKILMIŞ DUVAR DİPLERİNE BAKIN...

Halil KEREM

Tanzania'da HALK MİLİSLERİ

Birkaç ay önce Ekvator Afrikasındaki Uganda'da bir darbeyle ülkenin ilerici lideri Obote devrilmiş ve yerine askeri bir rejim geçmitşi.

Uganda'nın güney komşusu Tanzania'da, siyah Afrika'nın gerici darbelerle sayıları gittikçe azalan ilerici liderlerinden Nyerere işbaşındadır. Daha önce Lumumba, Nkrumak, Obote gibi liderlerin başına gelenlerin kendi başına da gelebileceğini gören Nyerere, bunu önlemenin çarelerini aramaya başlamıştır.

Ve yolu bulmuş sayılabilir.

Bu yolu, Bolivya'daki askerî rejim de, başı sıkışınca bulmuştu. Ülkenin doğu eyaletlerinden Santa Kruz'da rejim aleyhindeki gerici unsurlar ayaklanınca, askerî hükûmet derhal işçilerle üniversiteleileri silâhlanmaya çağırmıştı.

Şimdi, Tanzania'nın başkenti Dar es Salam'da, geçenlerde bir deklarasyon (bildiri) yayınlandı. Bu deklarasyonda:« Ülkenin içinde ve dışında gizli gizli faaliyet gösteren düşmanlara» karşı en iyi korunma çaresi olarak «ülke çapında milis kuvvetleri» kurulacağı bildirilmektedir.

Halkı silâhlandırmak, bir rejimin halka güvenip güvenmediğinin en iyi ölçüsüdür.

Silâhlı halkı da yanına alan Tanzania rejiminin kolay kolay sırtı yere gelmiyebilir. Ancak tehlike büsbütün ortadan kalkmış sayılamaz. Şimdi emperyalizm belki başka yollar deniyecektir. Ezelî «Böl ve Güt» siyasetini uygulamak için zemin hazır sayılabilir.

Sömürge döneminde, şimdi Tanzania adını alan ülke: «Tanganika» ve «Zenzibar» olmak üzere iki ülkeydi. Bağımsızlıkla birlikte 7 yıl önce birleşme oldu. Zenzibar'ın lideri Şeyh Karume Tanzania'nın Cumhurbaşkanı yardımcısıdır.

Şeyh Karume, ülkenin ana topraklarıyla Zenzibar arasında gidiş-geliş için hâlâ pasport vs. engellerini muhafaza etmektedir. Bu da gösteriyor ki, iki bölge tam kaynaşmış sayılamaz.

Emperyalizm bu zaafı kullanacak mı? Kullanmayı deneyeceği muhakkak Ama gelişmelerin ne yönde olacağını önceden kestirmek mümkün değil.

Yahya Han'ın asıl marifeti: ŞARK KALLEŞLİĞİ

Bir gün önceki gazete ve ajanslar Pakistan'da Yahya Han'ın Mucibur Rahman tarafından ileri sürülen 4 teklifi kabul ettiğini yayıyorlardı. Demek, birkaç haftalık görüşmeler sonuç vermiş, diye düşünmiye fırsat kalmadı: Ertesi gün «İç Savaş» patladı.

Haberi veren gazete şöyle diyor:

«Yahya Han, perşembe gecesi Karaşi'ye dönerken, Pakistan Deniz Kuvvetlerine mensup altı nakliye gemisinin perşembe günü, hava kararırken, Doğu Pakistan'ın Çittagong ile Chalna şehirlerine binlerce asker çıkardığı ve bunların Doğu'daki üç büyük şehre doğru harekete geçtiği öğrenilmiştir.

«Hindistan Basın Ajansının, Hindistan'daki Agartala şehrinde verdiği bir habere göre çok sayıda nakliye uçağı da perşembe günü Dakka havaalanına paragütçü birlikleri indirmiştir.» (Akşam, 27.3.1971).

Gemilerin Batı Pakistan'dan hazırlanıp Doğu'ya gelişleri kaç gün sürer?

Demek, Yahya Han'ın Doğu Pakistan'a gidip, günlerce Mucibur Rahman'la toplantılar düzenlemesi şimdi anlaşılıyor. Maksat zaman kazanıp, askeri yığınak yapmak ve birdenbire darbeyi indirmekmiş.

Şark kalleşliğinin böylesi karşısında insan söyliyecek söz bulamıyor.

Tam bu sırada, 12 Mart «Muhtıra» sının altında imzaları bulunan Deniz Kuvetleri Komutanı Oramiral Celâl Eyiceoğlu ile Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Muhsin Batur'un uçakla Pakistan'a gidecekleri haber veriliyor. Komutanların bir hafta Pakistan'da kalıp «askeri tesisleri gezecekleri» ve «bazı önemli ziyaretlerde bulunacakları» verilen haberler arasındadır. (Cumhuriyet, 27.3.1971).

Pakistan'daki bu pis işe Türk milletinin de bulaştırılmasın çok ters bir şey olurdu.

«Özgür Bengal» istiyen Doğu Pakistanlılar [illegible] silâhlı saldırıya uğradılar.